

Besluit 83/15

Voorgestelde behandeling

PS-vergadering : 4 december 2015

Onderwerp

Notulen vergadering Provinciale Staten d.d. 16 oktober 2015

Datum

4 december 2015

Documentnummer

3893705

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

gelezen het voorstel van de griffier, d.d. 30 november 2015 – nr.3891232;

gelet op artikel 40, vijfde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten Noord-Brabant 2012;

besluiten:

vast te stellen de notulen van het verhandelde door Provinciale Staten in hun vergadering d.d. 16 oktober 2015.

's-Hertogenbosch, 4 december 2015

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de griffier,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. mr. K.A.E. ten Cate (plv.)



VASTGESTELDE

**Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van
Noord-Brabant op 16 oktober 2015**

Inhoudsopgave	
Inhoudsopgave	2
Index gesproken personen	3
Lijst van de leden van Provinciale Staten van Noord-Brabant	5
Vragenhalfuur	9
Actuele Moties	16
PS 61/15: Notulen van PS 4 september 2015	17
PS 70/15: Lijst van ingekomen stukken voor de periode van 12 september tot en met 2 oktober 2015	17
Stemmingen	17
In stemming komt Statenvoorstel 53/15: Afgeven verklaring van geen bedenkingen op de WABO-aanvraag onderdeel strijdig gebruik in het kader van het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) N279 Noord	17
In stemming komt Statenvoorstel 48/15: Verstrekken Hybride lening aan de BNG Bank	18
In stemming komt Statenvoorstel 55/15: Zienswijze op de ontwerpbegroting 2016 en de ontwerpmeerjarenraming 2017-2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)	18
Actuele Moties	19
PS 58/15: Externe accountant PS, vervolgoopdracht EY 2016	22
PS 62/15: Bestuursrapportage 2015	24

Index gesproken personen

Bakker W.J., 13, 14
Berg, H.F. van den, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 22, 48, 50
Brakel C.E.P. van, 21, 22
Braspenning A.L.J., 11, 12
Brunklous mw. Drs. P.M., 17, 18, 19, 22, 30, 40, 41, 43, 44, 46, 48, 49, 51
Burger Dirven, K.A.J.M., 14, 15
Griffier, 9
Hageman, J.J.C., 22, 23
Heijman J.H.W.F., 10, 11, 17, 18, 19, 22, 35, 51
Heijmans N.G.L., 17, 18, 19, 22, 45, 47, 51
Hoon, mw. A.J.M. de, 16,
Hout J.J.C. van den, 10, 11, 12, 40, 41, 42, 43, 44, 49
Kammen mw. P. van der, 27, 38, 42, 46, 50, 51
Klitsie mw. C.G.M., 19
Koevoets H.J.P.E., 17, 18, 19, 22, 24, 39, 45, 48, 51
Kort, M.V. de, 18
Kutlu, S., 17
Maas B.L.M., 19
Maat C.A. van der, 13, 14, 15, 44
Merrienboer H.J.A. van, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 47, 48
Overveld W.A.A.M., 17, 18, 19, 22, 32, 51
Pauli L.W.L., 48, 49
Schüller mw. I.J.W., 20, 22
Sloot mw. M.A.B. van der, 17, 18, 19
Smeets M.E.J., 18, 29, 42, 46, 51
Smeulders, S.J.A.H., 17, 18, 22, 51
Spapens M., 19, 21
Spierings, mw. M.J.G., 44, 49, 50
Steenbakkers S.P.M.F., 18, 23, 25, 36, 37, 45, 46, 51
Surminski mw. M.J.G.P., 32
Swinkels H.A.J.M., 20, 50
Voorzitter, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 33, 35, 42, 44, 45, 46, 47, 50, 51, 52
Vreugdenhil, ing. H.J., 17, 18, 19, 21, 22, 34, 39, 42, 51
Wel, M.C. van der, 17, 18, 19, 22, 34, 40, 43, 47, 51

Lijst van de leden van Provinciale Staten van Noord-Brabant

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, commissaris van de Koning/voorzitter PS
mw. drs. C.J.M. Dortmans, griffier

Altundal MIB, N.	SP	Oss
Arts, mw. W.M.A.	SP	Eindhoven
Bakker, W.J.	PVV	Waalwijk
Berg, H.F. van den	PVV	Tilburg
Bollen G.W.	VVD	Sint Anthonis
Boon, M.C.H.	PVV	Bergen op Zoom
Brakel, mw. C.E.P. van	CDA	Veldhoven
Braspenning, A.L.J.	CDA	Strijbeek
Brunklous mw. Drs. P.M.	GroenLinks	Raamsdonk
Burger Dirven, Drs. K.A.J.M.	VVD	's-Hertogenbosch
Claessens-Vloedgraven, mw. W.	SP	Roosendaal
Deryckere, M.N.C.R.	CDA	Tilburg
Dingemans, mw. F.M.	D66	Kaatsheuvel
Dirken, mw. A.M.W.	VVD	Hoeven
Everling, M.J.	SP	Dongen
Gruijthuijsen, drs. M.P.J.M. van	VVD	Tilburg
Haaften - Harkema, mw. Drs. S.C. van	CDA	Goirle
Hageman, ir. J.J.C.	D66	Veldhoven
Hattem, A.W.J.A. van	PVV	Steensel
Heijman, J.H.W.F.	LokaalBrabant	Tilburg
Heijmans, N.G.L.	SP	's-Hertogenbosch
Hoon, mw. A.J.M. de	CDA	Etten-Leur
Jonge, R.A. de	SP	Halsteren
Kammen, mw.drs. P. van der	PVV	Tilburg
Kardol, mw. J.C.	PVV	Uden
Klitsie, mw.drs. C.G.M.	D66	Tilburg
Knoet-Michels, mw. A.J.H.	PvdA	Vlierden
Koevoets, H.J.P.E.	VVD	Bergen op Zoom
Kort, M.V. de	PvdA	Vught
Kouthoofd, T.P.D.	VVD	Eindhoven
Kuijken MSc, R.C.P.	CDA	Bergeijk
Kunst - van Suijlekom, mw. G.P.	LokaalBrabant	's-Gravenmoer
Kutlu, S.	D66	Eindhoven
Loon, A. van	CU-SGP	Veen
Maas, B.L.M.	PvdA	Netersel
Meel, J. van	SP	Bavel
Meeuwis - van Langen H.E.M.	D66	Best
Meijer, A.A.	D66	Breda
Oosterveer, H.	50PLUS	Waalre
Otters - Bruijnen, mw. Mr. S.M.	VVD	Vught
Overveld, W.A.A.M. van	50PLUS	Oudenbosch

Panhuizen A.V.
Portheine, P.
Roijackers, mw. H.I.
Roks, L.A.G.
Schüller, mw. Drs. I.J.W.
Sloot, mw. M.A.B. van der
Smeets, drs. M.E.J.
Smeulders, S.J.A.H.
Spapens, M.
Staak, W.R.van der
Steenbakkers, S.P.M.F.
Surminski, mw. M.J.G.P.
Uijlenhoet, A.
Vreugdenhil, ing. H.J.
Vugt, drs. R.J. van
Wel, ir. M.C. van der

VVD
VVD
GroenLinks
PVV
VVD
CDA
D66
PvdA
SP
SP
CDA
PvdD
GroenLinks
CU-SGP
CDA
PvdD

Tilburg
Riethoven
's-Hertogenbosch
Etten-Leur
Woudrichem
's-Hertogenbosch
Oosterhout
Helmond
's-Hertogenbosch
Boskant
's-Hertogenbosch
Hoogerheide
Rosmalen
Nieuwendijk
Woudrichem
Rijsbergen

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Brabant

vrijdag 16 oktober 2015

Agenda

I. Opening van de vergadering / vaststellen agenda

II. Vragenhalfuur

III. Actuele moties

IV. Stemming

61/15 notulen van PS 4 september 2015

70/15 Lijst ingekomen stukken voor de periode van 12 september tot en met 2 oktober.

53/15 Afgeven verklaring van geen bedenkingen op de WABO-aanvraag onderdeel strijdig gebruik in het kader van het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) N279 Noord

48/15 Verstrekken hybride lening aan de BNG Bank

55/15 Zienswijze op de ontwerpbegroting 2016 en de ontwerpmeerjarenraming 2017-2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

44/15 Wijziging Verordening ruimte 2014, kaartaanpassingen 4

V. Bespreekstukken

58/15 Externe accountant PS, vervolgoopdracht EY 2016

62/15 Bestuursrapportage 2015

VI. Sluiting

- I. Opening van de vergadering/vaststellen agenda**
- II. Herdenking van Statenlid Ronald Dol, in aanwezigheid van zijn familie**
- III. Onderzoek geloofsbrieven en toelating nieuw te benoemen leden van Provinciale Staten**
- IV. Afscheid Statenleden die niet terugkeren in de nieuwe bestuursperiode**
- V. Sluiting**

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Brabant

op vrijdag 16 oktober 2015

Voorzitter: Drs. M.P.J.M. van Gruijthuijsen, eerste vicevoorzitter PS

Loco-griffier: mw. Mr. K.A.E. ten Cate

Volgens de presentielijst zijn 54 leden aanwezig, te weten:

Altundal, mw. Arts, Bakker, Van den berg, Bollen, Boon, mw. Van Brakel, Braspenning, mw. Brunklaus, Burger Dirven, Claassen, mw. Claessens - Vloedgraven, Deryckere, mw. Dingemans, mw. Dirken, Everling, Van Gruijthuijsen, mw. Haafte - Harkema, Hageman, Heijman, Heijmans, de Hoon, de Jonge, mw. Van der Kammen, mw. Kardol, mw. Klitsie, mw. Knoet - Michels, Koevoets, de Kort, Kouthoofd, Kuijken, Kunst - Suijlekom, Kutlu, Van Loon, Maas, Van Meel, mw. Meeuwis - van Langen, Meijer, Oosterveer, mw. Otters - Bruijnen, Overveld, Panhuizen, Portheine, mw. Roijackers, Roks, mw. Schüller, mw. Van der Sloot, Smeets, Smeulders, Spapens, Van der Staak, Steenbakkers, mw. Surminski, Uijlenhoet, Vreugdenhil, Van der Wel.

Afwezig is een lid te weten: Van Hattem

De voorzitter opent om 14.00 uur de vergadering en vraagt iedereen te gaan staan voor een moment van stilte.

De **voorzitter**: Ik verzoek de griffier mededeling te doen van de ingekomen berichten van verhindering.

De **griffier**: Bericht van verhindering is binnengekomen van de heer Van Hattem.

De **voorzitter**: Ik heet graag alle aanwezigen van harte welkom. Naast de vaste bezoekers en de belangstellenden voor specifieke onderwerpen heet ik hartelijk welkom de gasten van Patricia Brunklaus die hun inburgeringsprogramma volgen bij de Stichting Nieuwkomers en Vluchtelingenwerk Brabant Centraal.

Morgen treden Marianne van der Sloot en Ivo van den Boom in het huwelijk. Ik wil Marianne en Ivo graag van harte hiermee feliciteren en hun veel geluk wensen.

(Applaus)

Ik stel vast dat PS instemmen met de agenda zoals die nu voor ons ligt.

Omdat het een voorstel is in de Planning- en Controlcyclus heeft de procedurevergadering geadviseerd om direct aansluitend aan de beraadslaging over de Burap te stemmen.

Er zijn twee actuele moties en er zijn vier vragen voor het vragenhalfuurtje ingediend.

Vragenhalfuur

De **voorzitter**: De eerste vraag is van Lokaal Brabant en gaat over de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.

De heer **Heijman** (Lokaal Brabant): Voorzitter. In het vorige vragenhalfuurtje heeft zowel Lokaal Brabant als de PVV vragen gesteld over de aanwezigheid van gedeputeerde Van den Hout bij vergaderingen van de COVM in Gilze-Rijen (commissie Overleg & Voorlichting Milieuhygiëne). Volgens de krant is dat vandaag opgelost. Lokaal Brabant heeft echter nog een ander probleem aangereikt gekregen en daarover hebben wij een aantal vragen geformuleerd omdat wij ons beginnen af te vragen of de gedeputeerde wel goed kan functioneren als er zoveel zaken tegelijk moeten gebeuren. Wij vragen ons af of wij hem niet moeten helpen met een portefeuillevierlichting. De situatie waar wij nu vragen over stellen, heeft betrekking op de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant. Lokaal Brabant heeft gemerkt dat niet iedereen in het veld tevreden is over het functioneren van de Omgevingsdiensten in het algemeen. Lokaal Brabant zal dan ook op korte termijn een voorstel doen om een en ander te bespreken op een van de binnenkort te houden Statendagen.

Vraag 1. Klopt het dat gedeputeerde Van den Hout niet aanwezig was op de OMWB-vergadering van 1 juli?

Op Brabant.nl bij politiek en bestuur staat dat de provincie op 1 juli tegen de begroting heeft gestemd. In het verslag van die bewuste vergadering van OMWB staat nergens vermeld dat de provincie tegen is en wil tegenstemmen.

Vraag 2: Kan de gedeputeerde dit verklaren?

In het verslag van 1 juli van de OMWB is verder in een extra noot te lezen dat achteraf pas bleek dat doordat minder leden aanwezig waren dan 50% van de omzet, de begroting op dat moment niet vastgesteld had mogen worden.

Vraag 3. Blijkt uit deze noot niet de expliciete noodzaak van zijn aanwezigheid op de vergadering?

Vraag 4. Is in september gesproken over de begroting en heeft hij toen tegengestemd? Wij hebben de verslagen teruggelezen vanaf het begin van het ontstaan van de OMWB, eind 2013, en we hebben gezien dat van de dertien keer de gedeputeerde Van den Hout slechts drie keer aanwezig is geweest.

Vraag 5. Hoe verklaart de gedeputeerde deze zeer beperkte aanwezigheid? Hoe is de invloed van de provincie gewaarborgd bij het OMWB als er geen vertegenwoordiger is van de provincie bij de vergaderingen? Als gedeputeerde is hij vicevoorzitter en ervaringsdeskundige, zoals hij zelf in een van de verslagen aangeeft. Is zijn aanwezigheid dan niet een prioriteit, omdat in die vergaderingen bestuurlijk veel op elkaar wordt afgestemd en beleid wordt afgetikt en hij zijn ervaring kan inbrengen van twee andere diensten?

Vraag 6. Als het geen prioriteit heeft, waarom wil hij dan vicevoorzitter zijn van een dergelijke organisatie, met andere woorden, hoe belangrijk vindt hij het OMWB?

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Dank voor deze urgente en actuele vragen. Ik maak eruit op dat de heer Heijman de Omgevingsdiensten van groot belang vindt en dat hij het belangrijk vindt hoe de provinciale bijdrage daarin geborgd is. Ik kan hem geruststellen door te beginnen met de mededeling dat het link is af te gaan op informatie die hij blijkbaar van derden heeft ontvangen. Van de cijfers die hij geeft, klopt werkelijk helemaal niets. Mijn aanwezigheid is vele malen vaker dan drie van de 13, zoals hij zei. Ik zit in drie Omgevingsdiensten, in drie algemene besturen, in drie dagelijkse besturen, in drie voorzitters overleggen, in drie directeuren overleggen en in een breed platform van omgevingsrecht dat daarboven hangt. Mij dunkt dat de aandacht van het college voor de Omgevingsdiensten groot is en wordt ingevuld. Vanaf het ontstaan van de Omgevingsdiensten heb ik en hebben ook andere bestuurders die daarin zitting hebben, gemeld dat we drukke agenda's hebben. Dat geldt voor alle deelnemers in dat bestuur en niet alleen voor mij. Het is dus lang niet zeker dat we bij elke vergadering lijfelijk aanwezig kunnen zijn.

Het bracht mij wat in verwarring dat uw laatste opmerking was dat ik de prioriteiten niet goed zou stellen en uw eerste vraag, waar ik was op 1 juli. Ik heb er een beetje moeite mee te doorzien hoe u kunt vinden

dat ik mijn prioriteiten niet goed stel als u niet eens weet waar ik op 1 juli wel was en welke afweging ik dus heb gemaakt.

Om op die 1 juli specifiek in te gaan, toen was ik hier aanwezig in deze zaal als gastheer van een commissie van de Raad van Europa, waar ik ook lid van ben. Dat is een gezelschap van 47 internationale gasten die vanuit heel Europa, van Dublin tot Vladivostok, naar Brabant kwamen om hier hun jaarlijkse sessie te houden. Als gastheer was ik daarbij aanwezig en bovendien moest ik in die commissie ook een rapport van mij verdedigen. De inbreng bij de Omgevingsdienst wordt dan, zoals altijd, schriftelijk geleverd. Dat heeft u misschien in het verslag niet gelezen, maar de annotatie is naar de voorzitter gegaan en is gebruikt en daarin wordt ook duidelijk gemaakt dat de provincie gezien de gestelde kaders door u, niet anders kan dan tegen de begroting stemmen. Dat achteraf dan blijkt dat de voorzitter zich misrekende en er geen quorum was om over de begroting te kunnen stemmen, is niet aan mij. Bovendien, ons doel was dat de begroting niet zou worden aangenomen en de begroting is ook niet aangenomen. Het lijkt mij dus een ontzettend goede borging van ons provinciaal belang.

In september is er nog meer overlegd over de begroting.

De **voorzitter**: Zou u willen afronden?

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Er zou een nieuwe begroting worden voorgelegd en dat heb ik toen tegengehouden omdat ik die niet rijp achtte voor behandeling in het AB. Vervolgens is alles in het werk gesteld voor het financieel onderzoek dat nu plaats gaat vinden, met als gevolg daarvan het ontslag van de twee directeuren.

Ik kan dus niet altijd fysiek aanwezig zijn, maar de inbreng wordt dan in het DB schriftelijk geleverd. In het AB is ook altijd een ambtenaar van de provincie aanwezig. Ik hoef daar lijfelijk niet te zijn om de standpunten van de provincie in te brengen of te stemmen. Ik denk daarom dat de belangen van de provincie uitermate goed geborgd zijn bij alle drie de Omgevingsdiensten.

De heer **Heijman** (Lokaal Brabant): Ik heb de verslagen gezien en daarin staan de aanwezigen. Als ik dan tel kom ik tot de cijfers die ik al gaf. Als u het anders ziet, prima, maar mijn vragen hebben er voornamelijk betrekking op dat de vergaderingen bijeenkomsten zijn van een aantal belangrijke bestuurders in dit gebied. Dan lijkt het mij goed dat wij als provincie regelmatig aanwezig zijn. Uit de verslagen is niet goed op te maken dat er sprake was van een schriftelijke inbreng en dat neem ik wel aan, maar het is wel van groot belang dat als wij als provincie ergens in deelnemen en een rol erin hebben, wij ons gezicht daar regelmatig laten zien. Als ik die verslagen zo zie, denk ik dat het best wel eens vaker mag zijn.

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Dan moet ik inderdaad constateren dat u niet goed kunt tellen. U heeft het over 13 vergaderingen maar er zijn inmiddels 123 vergaderingen van AB's en DB's geweest sinds het oprichten van de Omgevingsdiensten en in 70% van het aantal vergaderingen van het AB ben ik aanwezig geweest. Nogmaals, onze inbreng is geborgd. Het zou helemaal terecht zijn als u klachten had dat het belang van de provincie niet goed zou worden behartigd bij de Omgevingsdiensten. Dan kan u mij tot op het bot doorzagen, maar ik heb van u helemaal niet gehoord dat dat niet goed zou zijn. De invulling van die taak is echt uitvoering. Daar gaat u niet over. U gaat niet over mijn agenda en niet over de prioriteiten die ik daarin stel. Als het fout gaat met de Omgevingsdiensten mag u mij hier te allen tijde ter verantwoording roepen.

De heer **Braspenning** (CDA): Voorzitter. We hebben vanmorgen in De Stem een stuk kunnen lezen over wat we voor de Statenvergadering met elkaar hebben besproken over de COVM Gilze-Rijen. Er is een

oplossing gevonden. Mijn vraag is of het in de toekomst vaker gaat gebeuren dat bij dergelijke overleggen ambtelijke inzet plaatsvindt.

De **voorzitter**: Het gaat nu over een ander onderwerp.

De heer **Braspenning** (CDA): Het gaat over vertegenwoordiging van GS bij belangrijke organisaties.

De **voorzitter**: Het gaat over de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.

De heer **Van den Berg** (PVV): Voorzitter. Het antwoord van de gedeputeerde bevreemdt mij een beetje. Hij probeert eigenlijk 30% afwezigheid goed te praten en het zou een uitvoeringstaak zijn. Als wij klachten krijgen over die uitvoering, is het wel degelijk aan ons daar opmerkingen over te maken en dat is wel degelijk zo. Behoorlijk wat mensen bij de diverse diensten in de provincie voelen zich behoorlijk geschoffeerd door de afwezigheid van GS. Hebben wij er niets van te vinden als de gedeputeerde zijn uitvoerende taak feitelijk verzaakt? Hoe moeten we dat zien? Daar krijg ik graag uitleg over.

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Als de heer Van den Berg klachten heeft over het niet goed behartigen van provinciale belangen van de Omgevingsdiensten dan hoor ik dat graag, maar dat hoor ik hem niet zeggen. Volgens mij gaat het alleen over mijn agenda en hoe ik mijn werk invul. Daar ga ik echt zelf over. Mijn antwoord aan het CDA is dat het niet alleen vaker gaat gebeuren maar dat dit al het geval is. Sterker nog, de helft van de overleggen waarbij de provincie onderdeel is van een platform, wordt ambtelijk ingevuld omdat dat uitstekend kan. Er is altijd de mogelijkheid bestuurlijk te escaleren op het moment dat er bij zo'n dienst of op zo'n platform iets gebeurt dat bestuurlijk afgehandeld kan worden, maar het is voor de leden van het college onmogelijk lijfelijk aanwezig te zijn bij alle overlegorganen waarvan wij deel uitmaken. Dan zouden we werkelijk tot niets anders meer komen omdat er gewoon geen tijd voor is. Die ambtelijke vertegenwoordiging bij dit soort organisaties gaat dus uitstekend en als het fout loopt, wordt er ingegrepen.

De **voorzitter**: De tweede serie vragen is van de heer Van den Berg over alarmerende toestanden op de A67.

De heer **Van den Berg** (PVV): Voorzitter. Het is een puinhoop op de A67 en dat lijkt met de dag erger te worden. Wij zien dat niet los van het opheffen van het inhaalverbod. Voordat dat werd opgeheven hebben wij als PVV daar al stevig tegen geageerd.

Onze vraag aan de gedeputeerde is of er een evaluatie is gemaakt dan wel op zeer korte termijn wordt gemaakt voor de gesprekken van 4 november om te kijken wat de situatie was voor en is na het opheffen van het inhaalverbod voor vrachtwagens op de A67 met betrekking tot het aantal ongevallen. Ik heb de cijfers zelf niet bij de hand maar ik heb het gevoel dat die bijna zijn geëxplodeerd. Daarbij komt nog dat afgelopen dinsdag er een politieactie is geweest waarbij is bekeken wat vrachtwagenchauffeurs, niet zelden van Oost-Europese afkomst, onderweg allemaal uitvreten: bellen, vrachtbrieven doornemen, kaartlezen en wat ze ik weet niet verder allemaal doen. Ze hebben kennelijk niet eens een TomTom in die wagens zitten. Mijn vraag aan het college is bij wie de alarmbellen gaan rinkelen richting het Rijk om er keihard wat aan te doen en veel strenger te handhaven en het wangedrag werkelijk aan te pakken. In hoeverre ziet u mogelijkheden om te bereiken dat er minimumafstanden tussen vrachtwagens komen, wat in Duitsland prima functioneert met waterdichte controle. Dat is hier kennelijk allemaal te moeilijk. Zoals het hier gaat kan het niet langer. Het is elke dag raak. Vanmorgen weer een geschaarde vrachtwagen bij De Hogt, het is om gek van te worden. Wat gaat u doen!

De heer **Van der Maat** (GS;VVD): Ik deel uw zorgen als het gaat om de veiligheidssituatie op de A67. We zijn daarom ook volop in gesprek met het ministerie vanuit de ontwikkeling van de Brabant-corridor. Ik heb vanmorgen ook met de Staten gedeeld dat waar het specifiek gaat om de A67 naast de doorstroming ook zeker alle veiligheidsaspecten van belang zijn. Ik hoorde u aangeven dat er problemen zijn met de robuustheid van het weggebruik op de A67. Het is goed om te zeggen dat waar het gaat om de robuustheid, wij vooral met Rijkswaterstaat en met I&M een gesprek hebben. Als het gaat om handhaving van de manier waarop de weg wordt gebruikt, is het echt een zaak van de politie. Wat wij niet hebben gedaan is, een metingsmoment maken van het aantal ongelukken. Wat wij wel doen is nu vanuit de ontwikkelingen van de Brabant-corridor heel specifiek, zoals ik vanmorgen met u heb gedeeld, de doorstroming en de veiligheidsaspecten van de A67 bovenaan onze agenda zetten om te kijken of we tot een meer robuuste A67 kunnen komen. Ik heb vanochtend gezegd welke ideeën daarbij over tafel gaan. Het heeft zowel te maken met in- en uitvoegstroken als met eventuele capaciteitsuitbreiding. We kunnen het gesprek van vanochtend over gaan doen, maar dat is het platform waarop ik naar mijn mening het meest effectief kan zijn om uw zorgen en mijn zorgen als het gaat om de veiligheid op de A67 tot actie te laten leiden.

De heer **Van den Berg** (PVV): Voorzitter. Dat met de Brabant-corridor is allemaal leuk en aardig maar het is allemaal lange-termijnwerk. Het gaat om problemen hier en nu, een aanpak die nu wordt vereist. Iemand moet aan de bel trekken en laten zien wat op die weg gebeurt. Iemand moet het aanjagen dat er meer gecontroleerd wordt. Alle gemeentes staan op hun achterste benen. We moeten wat gaan doen. Nu krijg ik hier een min of meer ambtelijk verhaal met 'we nemen het mee' en 'een bespreking hier en daar'. Het gaat mij erom dat wij vanuit de provincie in ieder geval die alarmbellen in Den Haag laten afgaan of bij Rijkswaterstaat en bij de veiligheidsregio van de politie en ik hoop dat u daartoe bereid bent. Ik hoop dat u vraagt dat prioriteit te geven. Hoeveel ongelukken moeten er nog gebeuren? Ik heb het gevoel maar ik heb geen cijfers, dat een groot deel van de ongelukken echt door wangedrag van menige vrachtwagenchauffeur maar ook van automobilisten wordt veroorzaakt. Als dat niet stringent wordt gecontroleerd en aangepakt, blijft dat buitengewoon problematisch met bijna dagelijks grote files als gevolg van talloze ongelukken. En dat blijft maar toenemen. Mijn vraag is: Ziet u de urgentie en wilt u er vanuit de provincie echt wat aan gaan doen en wel nu?

De heer **Van der Maat** (GS;VVD): Misschien dat we langs elkaar heen praten of dat ik andere woorden moet gebruiken of meer emotie in mijn stem moet leggen, maar volgens mij was ik vrij duidelijk. Ik deel uw zorgen, ik ben volop bezig en in gesprek om te kijken hoe we de oorzaak kunnen aanpakken. We kunnen het ook richting Rijkswaterstaat en I&M heel goed aangeven. Als het gaat om capaciteitsuitbreiding hebben we een gezamenlijke agenda en kunnen we ermee aan de slag. Dan kan ik er wel heel emotioneel over gaan doen maar dat brengt de oplossing niet dichterbij. Ik deel dus de zorg, het is urgent en we zijn in gesprek. Als het om handhaving gaat is het een zaak van de politie en daar kan ik niet in treden.

De **voorzitter**: Er is bij de andere fracties geen behoefte aan vervolgvragen.

Dan komen we nu toe aan de derde serie vragen, ook van de PVV, over tegenstrijdige berichtgeving omtrent de aanpak van klachten over de buslijnen 300 en 301 en hoe het college acteert bij binnenkomende klachten richting de vervoerder.

De heer **Bakker** (PVV): Voorzitter. "De krant brengt de leugen in het land", zei mijn moeder vroeger altijd. Eerlijkheidshalve moet ik bekennen dat wij vroeger thuis de Volkskrant lazen. Maar goed, dat terzijde.

Op 12 oktober bereikten ons twee tegenstrijdige berichten in de media over de Arriva buslijnen 300 en 301. Allereerst meldde het Brabants Dagblad ons dat het probleem van de overvolle bussen in de spits op de lijn Den Bosch-Waalwijk-Tilburg is opgelost en dat meer bussen worden ingezet om te voorkomen dat er noodgedwongen passagiers bij de haltes moeten blijven staan. Anderzijds meldde nieuwswebsite dichtbij.nl op dezelfde dag dat het probleem helemaal niet is opgelost en dat er eerst van alles moet worden onderzocht voordat Arriva met oplossingen gaat komen. Er gaat bijvoorbeeld gekeken worden, hoe een proef in de Achterhoek gaat bevallen, waar reguliere bussen met een aanhanger worden uitgerust. De grote vraag is, welk bericht waar is. Het probleem van de overvolle bussen in de spits die doorrijden en wachtende mensen laten staan, is niet alleen een probleem van de Arriva lijnen 300 en 301. Het probleem doet zich in de hele provincie voor. Over de lijnen 156, 159 en 306 Schijndel-Sint Michelsgestel-Den Bosch stond op 14 oktober weer een heel artikel te lezen. Ook daarover hetzelfde geluid: volle bussen in de spits die doorrijden bij haltes en wachtende passagiers laten staan. Dat brengt mij tot de volgende vragen.

Wat doet u als het over bepaalde lijnen klachten regent? Dwingt u de vervoerder een en ander met spoed op te lossen of zijn klachten reden om maandenlang overleg te plegen zonder dat er direct een oplossing komt?

De heer **Van der Maat** (GS;VVD): Die laatste vraag valt wel een beetje onder de categorie retorische vraagstelling. Allereerst kan ik u zeggen dat de signalen zijn onderkend en dat er meteen is gehandeld. Er zijn extra ritten. We hebben heel duidelijke afspraken met Arriva gemaakt, namelijk dat zij de kwaliteit garandeert van de lijnen in het busboekje. Als inderdaad bussen doorrijden en mensen niet kunnen uitstappen of instappen, dan nemen wij de klachten heel serieus en gaan we meteen met Arriva in gesprek. In dit geval is er meteen een aanpassing geweest doordat extra bussen zijn ingezet. Die situatie bestaat nog steeds en dat geldt eigenlijk voor alle klachten. Het is misschien wel goed te zeggen dat van alles in de krant kan staan, maar dat wij gewoon heldere afspraken hebben gemaakt over het OV en hoe wij met onze aanbieder omgaan. In dit soort gevallen gaan we meteen aan de slag. Er zijn directe lijnen met Arriva en er is meteen adequaat gehandeld om die extra bussen te laten rijden.

De heer **Bakker** (PVV): Dank u voor de antwoorden. Wat ik heb begrepen vanuit de media is dat het grote probleem eigenlijk ligt bij Arriva in de regio Waalwijk-Den Bosch en dat er eigenlijk geen communicatie is geweest met de oude concessiehouder Veolia over het aantal passagiers dat gebruik maakt van de bussen. Dat schijnt de grond van het hele probleem te zijn. Is dat iets om mee te nemen bij de nieuwe concessie voor Zuidoost-Brabant en gaat u daarmee aan de slag?

De heer **Van der Maat** (GS;VVD): Ik begrijp uw vraag niet helemaal. Ik vind het ook prima als we daar na afloop over doorspreken of dat u mij bij dergelijke signalen even een appje stuurt of even belt. Dan kunnen we het sneller oplossen en hebben we niet de krant nodig om met elkaar te gaan communiceren.

De **voorzitter**: Dat lijkt mij een goede oplossing. We moeten het vragenhalfuurtje kort houden. De heer Bakker heeft zijn vragen in twee termijnen kunnen stellen. Ik denk dat het goed is om daarover op een andere manier in een andere omgeving verder te praten.

Er zijn geen andere fracties die hierover een vraag aan de gedeputeerde willen stellen.

Dan gaan we nu over tot de vragen van de heer Burger Dirven onder nummer vier, over het toelaten van landbouwverkeer op de Bunkerbaan (N289).

De heer **Burger Dirven** (VVD): Voorzitter. In de gemeenteraad van 8 oktober 2015 heeft de raad van Woensdrecht een motie aangenomen waarin hij het college van b. en w. vraagt om op korte termijn in

gesprek te gaan met de provincie en te trachten te bewerkstelligen dat tijdens de werkzaamheden die op dit moment plaatsvinden aan de Scheldeweg zwaar landbouwverkeer tijdelijk gebruik kan maken van de zogezegde bunkerbaan, de N289. De achtergrond is dat momenteel het viaduct in de Scheldeweg in Hoogerheide wordt gesloopt. Daarom is de Scheldeweg afgesloten en moeten landbouwvoertuigen nu langs een alternatieve route van de ene kant van het dorp naar de andere rijden. Er zijn twee mogelijkheden, over de N289, de rondweg rond Hoogerheide, of door de bebouwde kom. Beide kunnen normaal gezien niet. Over de gebiedsontsluitende weg, in dit geval de N289, mag geen landbouwverkeer en door het dorp is niet wenselijk vanwege de breedte van de voertuigen ende inrichting van de straten. Mijn twee vragen aan GS zijn: Zijn GS bekend met deze motie die verleden week is aangenomen en zijn GS bereid zo spoedig mogelijk met het college van b. en w. van Woensdrecht aan een oplossing te werken.

De heer **Van der Maat** (GS;VVD): Voorzitter. Ik ben inderdaad bekend met de situatie. Wethouder Van Agtmaal van Woensdrecht heeft mij via twitter de motie al doorgestuurd. Ik zag dat u vragen hierover wilde stellen en daarom besloot ik niet eerst richting Woensdrecht te reageren maar eerst het gesprek hier te hebben. Ik wil dat gesprek heel graag aangaan. Ik heb er wel een aantal opmerkingen bij. De eerste is dat ik vanuit de huidige wet- en regelgeving moet handelen. Dat is ons eigen beleidskader maar dat is ook de wetgeving waar we mee te maken hebben. Een aantal dingen die we misschien wel zouden willen, kunnen niet. Ook is het een lastig gesprek, want waar sta je een verhoogde onveiligheid toe. Als die trekkers in het dorp Woensdrecht rijden waar ze met langzaam verkeer door misschien wat smallere straatjes moeten, vindt Woensdrecht dat niet fijn en wat u vanuit uw provinciale verantwoordelijkheid misschien niet fijn vindt is dat een trekker met 30 km/u op een provinciale weg rijdt waar iemand met 80 km/u aan komt rijden. Voor dat dilemma staan we. Ik moet zelf iets dieper in de situatie duiken en contact met wethouder Van Agtmaal opnemen om te kijken wat we kunnen doen. Dat is geen toezegging op inhoud maar wel een toezegging dat ik het signaal heel serieus neem en goed wil kijken wat de mogelijkheden zijn. Nogmaals, het kan ook best zijn dat wat we willen, niet kan. Mijn voorstel is, mij in gesprek te laten gaan om te zien of we het kunnen oplossen.

De heer **Burger Dirven** (VVD): Dank u wel voor uw toezegging om in ieder geval in overleg te treden. Ik wil nog wel meegeven om in ieder geval te kijken naar de mogelijkheden qua tijdstipmomenten. Ik kan mij voorstellen dat met wijziging van de snelheid gelimiteerd door tijdstipmomenten op de dag in ieder geval de ontlasting van het dorp en de veiligheid gegarandeerd kunnen worden en toch van de N289 gebruik kan worden gemaakt. Wilt u in uw reactie aangeven of u daarnaar wilt kijken?

De heer **Van der Maat** (GS;VVD): Zeker, zowel dat tijdstipmoment als het tijdstipmoment van de specifieke situatie waar Woensdrecht de komende vier, vijf maanden in zit.

De heer **Van den Berg** (PVV): Voorzitter. Mijn vraag is wat nu eigenlijk het probleem is. We krijgen grote problemen in het dorp als al dat verkeer er doorheen gaat. Ik zie ook wel problemen op de rondweg. Wellicht zijn er verkeersbesluiten nodig en ik weet niet of daar ook beroepsprocedures bij komen als het om een tijdelijke maatregel gaat. Misschien kan u daar wat meer over zeggen. Wat is het probleem?

De heer **Van der Maat** (GS;VVD): Het probleem weet ik niet. Het gaat hier om zorgvuldigheid. Mij is eens een beleidskader meegegeven uitgaande van 12.000 vervoersbewegingen. Ik ga ervan dat we eerst zorgvuldig moeten kijken, want er aan de hand is. Dat betekent niet dat ik over twee maanden eens ga

kijken waar we het over hebben. Het kan gewoon volgende week of over anderhalve week. Dat is geen enkel probleem.

Op dit moment hebben we even niet de kennis in huis voor die extra veiligheid. Ik vind het al te gemakkelijk om de veiligheid maar even over de schutting van een provinciale weg te gooien. Dat is niet het type bestuurder dat voor u staat. Ik wil eerst zorgvuldig kijken wat er aan de hand is en dan zien hoe we het kunnen oplossen. Ik ga er ook van uit dat het college van Woensdrecht niet zit te wachten op ongelukken op een provinciale weg. Geef mij gewoon de ruimte er even naar te kijken.

De **voorzitter**: Het vragenhalfuurtje is hiermee afgerond.

Actuele Moties

De **voorzitter**: Mevrouw De Hoon is de woordvoerder namens het CDA en de PVV over een actuele motie over het tijdelijk toelaten van het landbouwverkeer op de N289.

Door de leden mw. De Hoon, Van den Berg en Heijman wordt de volgende motie voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 16 oktober 2015,

constaterende dat:

- *de gemeenteraad van Woensdrecht in grote meerderheid een motie (zie bijlage) heeft aangenomen betreffende het tijdelijk openstellen van de Bunkerbaan (N298);*
- *de openstelling hiervan in strijd is met de Beleidsnota Wegenbeheer van de provincie Noord-Brabant;*
- *het landbouwverkeer nu een omleidingsroute dient te volgen die door de woonstraten in de kern Hoogerheide loopt,*

overwegende dat:

- *de constatering en overwegingen zoals vermeld in bijgevoegde motie uit Woensdrecht;*
- *veiligheid absolute prioriteit verdient op het wegennet;*
- *er praktisch gezien geen grote ingrepen nodig zijn om het landbouwverkeer tijdelijk toe te laten op de Bunkerbaan (N289),*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *de gemeente Woensdrecht tijdelijk ontheffing te verlenen zodat landbouwverkeer tijdelijk gebruik kan maken van de Bunkerbaan,*

en gaan over tot de orde van de dag."

Deze motie maakt onderwerp uit van de beraadslagingen. Zij krijgt nr. M1.

Mevrouw **De Hoon** (CDA): Voorzitter. Het is fijn te merken dat er zo'n brede steun is voor dit probleem. Doelstelling van het CDA is dat het doel wordt gehaald. Er is een tijdelijk probleem dat om een tijdelijke oplossing vraagt. De gedeputeerde gaf duidelijk aan dat het onder de aandacht is. Voorsnog gaan wij ervan uit dat hij het snel en kordaat gaat oppakken en daarom kunnen wij de motie intrekken.

De **voorzitter**: Motie M1 is ingetrokken en maakt derhalve geen onderwerp meer uit van de beraadslagingen.

Ik krijg zojuist het bericht door dat gedeputeerde Swinkels komend vanuit een vergadering in de file staat. Het lijkt dan ook praktisch nu over te gaan tot de stemmingen en daarna de tweede actuele motie te behandelen.

De heer **Heijmans** (SP): Als de file zo lang is dat gedeputeerde Swinkels er dan ook nog niet is, neem ik aan dat een andere gedeputeerde de beantwoording overneemt.

De **voorzitter**: Ik heb begrepen dat GS integraal de beantwoording voor hun rekening kunnen nemen.

PS 61/15: Notulen van PS 4 september 2015

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

PS 70/15: Lijst van ingekomen stukken voor de periode van 12 september tot en met 2 oktober 2015

De **voorzitter**: Ik stel vast dat de Staten instemmen met de voorgestelde de wijze van afdoening door de griffier.

Stemmingen

De **voorzitter**: Op 2 oktober 2015 heeft een debat plaatsgevonden over vier Statenvoorstellen. Vandaag stemmen we over de ontwerpbesluiten. Elk ontwerpbesluit wordt afzonderlijk in stemming gebracht.

In stemming komt Statenvoorstel 53/15: Afgeven verklaring van geen bedenkingen op de WABO-aanvraag onderdeel strijdig gebruik in het kader van het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) N279 Noord

De heer **Koevoets** (VVD): Voor.

Mevrouw **Van der Sloot** (CDA): Voor.

De heer **Heijmans** (SP): Voor.

De heer **Van den Berg** (PVV):

De heer **Kutlu** (D66): Voor.

De heer **Smeulders** (PvdA): Voor.

Mevrouw **Brunklus** (GroenLinks): Voor.

De heer **Van Overveld** (50PLUS): Voor.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Voor.

De heer **Vreugdenhil** (CU/SGP): Voor.

De heer **Heijman** (Lokaal Brabant): Voor.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit voorstel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt Statenvoorstel 48/15: Verstrekken Hybride lening aan de BNG Bank

De heer **Koevoets** (VVD): Voor.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Voor.

Voorzitter. Wij gaan ervan uit dat de toezegging van de gedeputeerde daarin wordt meegenomen.

De heer **Heijmans** (SP): Voor.

De heer **Van den Berg** (PVV): Tegen.

De heer **Smeets** (D66): Voor.

De heer **Smeulders** (PvdA): Voor.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): Voor.

De heer **Van Overveld** (50PLUS): Voor.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Tegen.

De heer **Vreugdenhil** (CU/SGP): Tegen.

De heer **Heijman** (Lokaal Brabant): Tegen.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV, de PvdD, de CU/SGP en Lokaal Brabant tegen dit voorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

In stemming komt Statenvoorstel 55/15: Zienswijze op de ontwerpbegroting 2016 en de ontwerpmeerjarenraming 2017-2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

De heer **Koevoets** (VVD): Voor.

Mevrouw **Van der Sloot** (CDA): Voor.

De heer **Heijmans** (SP): Voor.

De heer **Van den Berg** (PVV): Voor.

De heer **Smeets** (D66): Voor.

De heer **De Kort** (PvdA): Voor.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): Voor.

De heer **Van Overveld** (50PLUS): Voor.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Voor.

De heer **Vreugdenhil** (CU/SGP): Voor.

De heer **Heijman** (Lokaal Brabant): Voor.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit voorstel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt Statenvoorstel 44/15: Wijziging Verordening ruimte 2014, kaartaanpassingen 4

De heer **Koevoets** (VVD): Voor.

Mevrouw **Van der Sloot** (CDA): Voor.

De heer **Heijmans** (SP): Voor.

De heer **Van den Berg** (PVV):

Mevrouw **Klitsie** (D66): Voor.

De heer **Maas** (PvdA): Voor.

Mevrouw **Brunklus** (GroenLinks): Voor.

Voorzitter. Wij kunnen voorstemmen omdat we inmiddels te weten zijn gekomen dat het gebied bij Gorp en Roover een groenblauwe mantel is.

De heer **Van Overveld** (50PLUS): Voor.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Voor.

Wij stemmen voor met dezelfde stemverklaring als GroenLinks.

De heer **Vreugdenhil** (CU/SGP): Voor.

De heer **Heijman** (Lokaal Brabant): Voor.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit voorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Actuele Moties

Gedeputeerde Swinkels verschijnt ter vergadering.

De heer **Spapens** (SP): Voorzitter. De regionale omroep en media zijn belangrijke pijlers van het provinciale en het rijksbeleid en dragen bij aan het behoud en de ontwikkeling van de Brabantse identiteit, cultuur, politiek en nog meer. Er staan binnen het publieke bestel grote veranderingen op stapel. Het zal u niet ontgaan zijn dat de kwaliteit van de media onder druk staat, zo ook de media zelf. De regionale omroep is afhankelijk van de rijksfinanciering die ze ontvangt, en daarop gaat vanuit Den Haag bezuinigd worden. Het zijn juist de regionale media en de omroep die er zorg voor dragen dat ons Brabant via de

media tot ons Brabanders komt. De landelijke media besteden zelden aandacht aan een dorpje in Brabant, de lokale en regionale media des te meer. Om te zorgen dat een en ander behouden blijft, dien ik samen met de PvdA, D66, GroenLinks, de Partij voor de Dieren en Lokaal Brabant een motie vreemd aan de orde van de dag in.

De **voorzitter**: Door de leden Spapens en Smeulders wordt de volgende motie voorgesteld.

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 16 oktober 2015, overwegende dat:

- *de regionale omroepen en regionale media wezenlijke pijlers zijn van het provinciale en rijksbeleid ten behoeve van de ontwikkeling en het behoud van de Brabantse identiteit en cultuur;*
- *de staatsecretaris heeft aangegeven dat hij 17 miljoen euro bezuinigt op de regionale omroepen;*
- *de provincie Brabant de samenwerking tussen regionale omroepen en regionale kranten waar mogelijk stimuleert;*
- *de regionale media als enige berichten over de normale provinciale aangelegenheden en als zodanig zowel een informatiebron zijn als ook een noodzakelijk platform bieden aan de provinciale politiek;*
- *Provinciale Staten de ambitie hebben uitgesproken om de opkomst bij de volgende provinciale verkiezingen te verhogen, daarvoor een werkgroep hebben ingericht, en dat hierbij naast de nieuwe communicatiekanalen ook de regionale media een rol kunnen hebben,*

spreken uit:

- *dat de provincie Brabant zich actief inzet om de positie van de regionale omroep en regionale journalistiek te versterken door zich uit te spreken tegen de forse bezuinigingen op de redacties en PS op de hoogte te houden van de resultaten, en gaan over tot de orde van de dag."*

Deze motie maakt deel uit van de beraadslaging. Zij krijgt nr. M2.

Mijnheer Spapens. Het is uw maidenspeech. En net zoals de gedeputeerde wat verlaat is, is het bekende bosje bloemen ook wat verlaat, maar dat zal zeker uw kant op komen.

(Applaus)

De **voorzitter**: De procedure is dat in principe de overige fracties aan het woord kunnen komen, tenzij er de voorkeur aan wordt gegeven dat eerst GS antwoorden.

Ik stel vast dat de Staten eerst het antwoord van de gedeputeerde willen horen.

De heer **Swinkels** (GS;SP): Voorzitter. Ik heb geen bezwaar tegen de strekking van de motie. Ik kom net van een IPO-overleg waar we met elkaar nog even de inzet die we als gemeenschappelijke provincies zouden moeten voeren om de regionale journalistiek overeind te houden, bespraken. En vooral de positie te behouden dat we ook als provinciale en lokale overheden kritisch beschouwd mogen worden. Daar hoort een onafhankelijke journalistiek bij. Van deze kant dus geen bezwaar tegen deze motie.

Mevrouw **Schüller** (VVD): Voorzitter. Allereerst feliciteer ik namens de VVD-fractie de heer Spapens met zijn maidenspeech.

De VVD-fractie heeft deze actuele motie met belangstelling gelezen. De mediawet wordt hervormd. Het Rijk heeft tot doel van de regionale omroepen slagvaardigere en efficiëntere organisaties te maken, alsmede

de samenwerking binnen de regio's met de landelijke omroepen te stimuleren. De VVD-fractie kan zich in deze hervorming vinden. We weten echter nog niet wat deze hervorming concreet gaat betekenen voor de Brabantse regionale omroep. De VVD-fractie vindt dat de inhoudelijke kwaliteit en de Brabantse identiteit geborgd dienen te worden. Het aanbod van de programma's op de regionale omroep dient gericht te zijn op cultuur, educatie, nieuws en achtergronden van de gehele regio. De VVD-fractie zal dit in de toekomst nauwgezet blijven volgen.

Tot slot wil ik een punt aanhalen uit de motie betreffende de werkgroep ter bevordering van de opkomst voor de volgende Statenverkiezing. Er is binnen deze niet politieke werkgroep unaniem afgesproken dat de werkgroep geen politiek doel dient. Middels deze motie wordt de werkgroep echter wel gepolitiseerd. Dit vindt de VVD-fractie een onwenselijke ontwikkeling en zij betreurt deze gang van zaken.

Dit alles in overweging nemende zal de fractie de motie niet steunen.

De heer **Vreugdenhil** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zaten wat te twifelen toen we deze motie toegestuurd kregen door de heer Spapens, met de vraag of wij ermee konden instemmen. Het is toch een motie die voor een deel aan GS is gericht, terwijl ik vind dat wij als Provinciale Staten hierin ook een belangrijke rol hebben. Juist als we het hebben over versterking van de regionale journalistiek zie ik allerlei mooie voorbeelden ontstaan van regio's in Brabant waar mede ook door de inzet van internet en dergelijke allerlei journalistieke platforms worden gecreëerd die eigenlijk voor een deel dezelfde doelstelling kunnen overnemen. Ik vind dat we deze platforms die worden gecreëerd, als provincie wel kunnen ondersteunen en dat we daar een eigenstandige taak in zouden kunnen hebben. Ik zou bij de heer Spapens de vraag willen neerleggen om samen met ons en wellicht ook anderen te kijken of we door een symposium of op een andere wijze juist deze regionale media die er al zijn, kunnen uitnodigen om te zien wat daarin de mogelijkheden zijn en vervolgens met elkaar als Staten te kijken hoe wij aan die ondersteuning invulling kunnen geven, misschien in ICT-technische zin of anderszins om daarmee niet alleen het college op pad te sturen om de regionale omroep overeind te houden, waarvoor onze volledige steun, maar zelf ook onze verantwoordelijkheid te nemen om hieraan invulling te geven. Ik zou graag die oproep aan de Staten willen doen en in die zin de motie willen aanvullen met een opdracht aan ons zelf.

Mevrouw **Van Brakel** (CDA): Voorzitter. Ook vanuit het CDA even een reactie. We gaan mee in de passage van de VVD over de werkgroep, want het klopt niet en het is strijdig met elkaar. Desondanks staan we wel heel sympathiek tegenover de geest die uit de motie spreekt, namelijk het behoud van de regionale omroepen. Overigens zijn wij ook van mening dat wij niet echt gaan over de bezuinigingen want dat zijn bedrijfseconomische zaken waar de betreffende instanties mee te maken hebben, maar zouden wij veel meer willen oproepen tot innovatie in het cultuurbeleid. In die zin ondersteunen wij dus zeker de motie, met dien verstande dat de passage over de werkgroep zou moeten vervallen en dat wij voor innovatie gaan.

De heer **Spapens** (SP): Soms kan het snel gaan. De werkgroep kan eruit; een streep erdoor dus. Tegen de heer Vreugdenhil zou ik willen zeggen: en en. Laten we zorgen dat die motie wordt aangenomen en ondertussen met u meegaan om te kijken waar we in fora en dergelijke een toevoeging kunnen zijn. Op de bijdrage van de VVD is al een antwoord gekomen, want dat stuk valt eruit.

De **voorzitter**: De motie is in die zijn gewijzigd dat onder de overwegingen de laatste overweging is vervallen.

Mijnheer Spapens, de bloemen zijn gearriveerd en die wil ik u graag overhandigen.

(Applaus)

In stemming komt motie M2.

Mevrouw **Schüller** (VVD): Tegen.

Mevrouw **Van Brakel** (CDA): Voor.

De heer **Heijmans** (SP): Voor.

De heer **Van den Berg** (PVV): Vijf leden stemmen tegen, het lid Bakker onthoudt zich van stemming wegens mogelijke belangenverstrengeling.

De **voorzitter**: Laten we het maar even praktisch oplossen: De heer Bakker wordt geacht niet aanwezig te zijn.

De heer **Hageman** (D66): Voor.

De heer **Smeulders** (PvdA): Voor.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): Voor.

De heer **Van Overveld** (50PLUS): Voor.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Voor.

De heer **Vreugdenhil** (CU/SGP): Voor.

De heer **Heijman** (Lokaal Brabant): Voor.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

Dan gaan we nu door met de besprekstukken. Vandaag staan twee besprekstukken op de agenda. Het eerste stuk wordt nu besproken en op 13 november stemmen we daarover. Ik verzoek de heer Hageman achter de tafel plaats te nemen, omdat hij namens het presidium reageert op bijdragen vanuit uw Staten.

PS 58/15: Externe accountant PS, vervolgoopdracht EY 2016

De heer **Koevoets** (VVD): Voorzitter. De VVD-fractie kan instemmen met het voorstel om EY (Ernst & Young) een vervolgoopdracht te verlenen als accountants voor de provincie Noord-Brabant. Echter, dat we als Provinciale Staten in feite geen andere keuze hebben dan een vervolgoopdracht verlenen is geen goede zaak. Ook indien we eerder na de installatie van de nieuwe Staten hieraan aandacht hadden besteed was er, waarschijnlijk, niet of nauwelijks voldoende tijd geweest om een goede aanbesteding te organiseren.

Nu is het zaak ervoor te waken dat we voor 2017 opnieuw geen keus hebben. Gelukkig kwam het eerder vandaag in het platform P&C al aan de orde. Het staat op de agenda.

Op basis van de ervaring en de toelichting op het advies van de Rekeningcommissie van de vorige Staten wat aan het voorstel dat nu behandeld wordt ten grondslag ligt, merk ik namens de VVD-fractie op dat terstond begonnen dient te worden met de voorbereidingen om af te wegen of we ook voor het jaar 2017

aan EY een vervolgopdracht willen geven of dat we een aanbesteding wensen op te starten voor een nieuwe periode vanaf 2017.

Indien zou worden besloten tot een nieuwe aanbesteding voor de periode vanaf 2017 – daar spreken wij ons op dit moment niet over uit; dat zou te kort door de bocht zijn – zullen een aantal zaken beschouwd moeten worden. Het lijkt de VVD namelijk zinnig te overwegen deze aanbesteding ten minste een periode te laten beslaan die loopt tot eind 2020. Daarmee voorkomen we dat de volgende Staten, net als wij nu, voor het fait accompli worden gesteld een besluit te nemen zonder alternatief. Nog afgezien van het feit dat een Europese aanbesteding alleen zin heeft indien dit gebeurt voor een redelijke periode.

We hebben PwC (PricewaterhouseCoopers) als accountant voor de fractieverantwoordingen en het zou goed zijn ook daarnaar te kijken op het moment dat we als Staten bekijken hoe om te gaan met een accountant voor de provincie voor de komende jaren.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Voorzitter. Ook het CDA kan kort zijn over dit voorstel. Wij kunnen instemmen met een opdrachtverlenging voor het begrotingsjaar 2016. We zijn tevreden over de stukken tot dusverre.

Nog drie korte vragen. Betekent instemmen met de opdrachtverlenging voor het begrotingsjaar 2016 feitelijk dat we de controle tot en met de jaarrekening 2016 krijgen, dus dat er nog werkzaamheden voor de accountants zijn tot en met 2017?

Een verlenging tot en met 2016 is wat ons betreft prima, maar tot wanneer kunnen we überhaupt verlengen met EY en wanneer loopt de wettelijke termijn voor hen af?

In de stukken lezen we dat er €2000 als het ware op de rekening komt bij EY voor de provincie omdat de wet Normering topinkomens ook moet worden meegenomen. Begrijpen wij het goed dat deze €2000 alleen wordt gevraagd om de gegevens en bedragen van topfunctionarissen te vermelden in deze jaarrekening?

De heer **Hageman** (D66): Voorzitter. Namens het Presidium zal ik in ieder geval een poging wagen om de vragen te beantwoorden. In antwoord op de opmerking van de heer Koevoets dat als deze zaak eerder aan de orde was gesteld, we de keuzemogelijkheid hadden gehad, hoe om te gaan met de vervolgopdracht, moet ik zeggen dat dit wellicht zo zou zijn geweest. Ik wil in ieder geval wel meegeven dat de evaluatie van de diensten van de accountant na overleg binnen de Rekeningcommissie breed in de organisatie is uitgezet en in januari is afgerond. Nadat de resultaten zijn besproken en verwerkt in de overdracht van de Rekeningcommissie naar deze Staten, stond heel specifiek op de lijst van ingekomen stukken dat in overweging werd gegeven de opdracht met een jaar te verlengen om de discussie uit de nieuwe Staten te halen en vanwege het uitstekend functioneren de aandacht op het jaar daarop te richten. Mocht u zeggen dat voor de komende periode beter moet worden ingezet, dan is dat een opdracht aan het nieuwe platform. U bent daar zelf onderdeel van, dus ik neem aan dat u ook naar u zelf luistert en dat als zodanig inbrengt in het nieuwe platform.

De door u overwogen daaraan gekoppelde controle op fractiebestedingen zou ook zeker meegenomen kunnen worden, waarbij ook zaken kunnen worden meegenomen die pleiten voor een scheiding en zaken die pleiten voor het juist samenbrengen van het geheel. Die overwegingen leiden ter voorbereiding ook terug naar het platform.

Het antwoord op de vraag van het CDA of deze verlenging ook doorloopt tot 2017 is ja. Ze gaan uit van het controlejaar 2016 en dat wordt pas afgerond met de controle van het jaarwerk 2016 die in 2017 doorloopt.

Op de tweede vraag van het CDA hoe lang alles nog doorloopt kan ik antwoorden dat het eigenlijk tot en met 2018 doorloopt.

Gevraagd is of voor de controle in het kader van de wet Normering topinkomens een vast bedrag moet staan. Dat is het geval. Er is in ieder geval een voorstel besproken in de toenmalige Rekeningcommissie en het bedrag werd een redelijke vergoeding gevonden voor het extra werk verbonden aan deze controle.

De **voorzitter**: Dan gaan we nu door met het tweede bespreekstuk van vandaag. Het betreft de Bestuursrapportage 2015, een van de documenten in het kader van de Planning- en Controlcyclus.

PS 62/15: Bestuursrapportage 2015

De heer **Koevoets** (VVD): Voorzitter. Allereerst namens de VVD dank aan het college en zeer zeker ook aan de ambtenaren die vast mening tandje bij hebben moeten zetten om naast de uitwerking van het Bestuursakkoord, welke in de vorige vergadering van PS is vastgesteld, ook nu deze Bestuursrapportage gereed te hebben. Het is wel een opmerkelijk iets; ook hierin herkennen we de nieuwe werkwijze dat de Bestuursrapportage niet tegelijkertijd met de begroting voor het komend jaar wordt behandeld, zoals we gewend waren.

In algemene zin kan ik namens de VVD-fractie opmerken dat we verwachten in te kunnen stemmen met de Bestuursrapportage en de overige onderdelen van het voorstel. Zoals uit de Bestuursrapportage blijkt is er mogelijk, ondanks dat 2015 in het teken stond van verkiezingen en coalitievorming, voortgang geboekt. We zien de eerste signalen die erop duiden dat het bestuur wordt versterkt en de weerbaarheid toeneemt. We zien ook dat vraagstukken, die ook van buiten de provincie op ons afkomen, op dit moment op verschillende plaatsen in Brabant wel voor bestuurlijke uitdagingen zorgen.

Op economisch vlak stelt de VVD tevreden vast dat de mogelijkheden voor Brabant om de vruchten te plukken van de conjuncturele opleving en de investeringen die we hebben gedaan nu ruim in beeld komen. Met name de activiteiten rondom de F35 en andere onderhoudsprojecten zijn reden om, ook in West-Brabant, optimistisch te zijn met betrekking tot de mogelijkheden. Er is echter nog veel te doen. We lazen vandaag nog dat de werkloosheid daar hoger is dan ooit en hoger dan op andere plaatsen in Brabant. In het Bestuursakkoord is ruim aandacht voor deze en andere belangrijke dragers van de Brabantse economie.

De laatste maanden hebben de mobiliteit en de infrastructuur, terecht, de nodige aandacht opgeëist. Zelfs vandaag nog. Belangrijke verbindingen en andere infrastructurale werken zijn afgerond. Denk daarbij onder andere aan de A4, de N261 en het Maximakanaal. Andere worden ter hand genomen en aan belangrijke infrastructurale projecten wordt gewerkt. Brabant is duidelijk in beweging en dat zien we zelfs al terug in deze Bestuursrapportage. Toch heeft de VVD-fractie een aantal zaken aangetroffen waarover we vragen of opmerkingen hebben. Ik leg ze graag aan GS voor:

Bij een aantal opgenomen, of is het beter te spreken van voorgenomen, prestaties ontbreekt een streefwaarde of wordt slechts summier ingegaan op de huidige status. Zo is dat onder meer het geval bij de productgroep energietransitie en daar waar het gaat om de fondsen. Mogelijk is het nog te vroeg om aan te geven of we op schema liggen met het realiseren van arbeidsplaatsen in de solar industrie. We hebben met betrekking tot de fondsen die ondergebracht zijn bij de BOM (Brabantse Ontwikkelings Maatschappij) een evaluatiecyclus afgesproken en wellicht is dat de reden dat er in deze Bestuursrapportage niet veel over is terug te lezen. Het zou naar onze mening zinnig zijn geweest hierover toch iets meer over te zeggen dan nu is gebeurd, ook over de organisatorische ontwikkelingen bij de BOM zelf. We hebben hier ook tijdens de behandeling van de jaarstukken 2014, eerder dit jaar, een opmerking over gemaakt. Een informatiebijeenkomst met betrekking tot de projecten en de fondsen waarmee de BOM aan de slag is zou ons zeer welkom zijn.

Over het Groen Ontwikkelfonds lezen we dat een aantal projecten voorspoediger verlopen dan verwacht. Dat leidt wel tot de vraag of we de gronden verwerven tegen een reële, marktconforme prijs en we niet te

gemakkelijk tot aankoop overgaan van aangeboden gronden. Uit de Bestuursrapportage kunnen we niet opmaken of de manifestpartners hun bijdragen leveren zoals dit is afgesproken of dat, met name waterschappen, slechts deelnemen door gronden die zij ooit voor een lagere prijs verworven hebben nu tegen een hogere prijs verkopen aan het GOB (Groen Ontwikkelfonds Brabant). Daarop graag de visie van GS.

Bij het investeringsbedrijf blijvend vraagt de VVD-fractie zich af hoe we de voortgangsrapportage met betrekking tot Landschappen van Allure moeten interpreteren. We hebben verschillende berichten gezien die erop duiden dat er hier en daar minder vooruitgang wordt geboekt dan verwacht. Komen alle partners, zoals voorgesteld bij de aanbieding van de projecten, over de brug of moeten we hier uitval verwachten?

Met betrekking tot het Sportplan zou ik slechts de opmerking willen maken dat als we een doelstelling hebben om minimaal één EK of WK per jaar naar Brabant te halen we het ook in de rapportage op moeten nemen als we dat doen. Laat ik dit meteen rechtzetten: Komt allen naar Huijbergen, wanneer daar op 7 november de eerste Europese Kampioenschappen Veldrijden ooit worden georganiseerd.

Met betrekking tot het Museumkwartier is er een gentlemen's agreement, zo hebben we begrepen, met de gemeente Den Bosch om elk ruim €300.000 te doteren ten behoeve van het meerjarenonderhoudsplan. We willen graag weten of ook de gemeente telkens zoals is afgesproken hieraan bijdraagt.

Een ander belangrijk erfgoed betreft het Designhotel in Breda. We lazen naar aanleiding van gestelde technische vragen dat aftakeling van het complex is verdergegaan en de panden wel inmiddels wind- en waterdicht gemaakt zijn. Hieruit maken we niet op dat men voortvarend aan de slag is hier om ook het door de provincie zo begeerde 5-sterren hotel snel te realiseren. Wat is de status?

De rode draad hierbij is wat de VVD betreft dat de investeringen van de provincie rendement moeten opleveren, met als doel door investeringen in de economie meer bedrijvigheid en meer kansen op werk en ontwikkeling voor de Brabanders.

Waar de investeringen financieel moeten renderen, en dan kom ik bij de immunisatieportefeuille, hebben we al eerder onze zorg geuit over de onder druk staande rendementen nu we aan schatkistbankieren moeten doen en de rente tot een historisch laagtepunt is gedaald. Middels leningen aan BNG en de Waterschapsbank en de nog lopende aan Enexis kunnen we nog enigszins een acceptabel renteniveau bereiken. Echter, we blijven ver verwijderd van de opbrengst die op langere termijn nodig is om de begroting op het huidige niveau te houden. Ook hieraan hebben we eerder en recent bij de behandeling van de jaarstukken 2014 aandacht besteed en vragen we opnieuw aandacht hiervoor. We zien graag een plan om op langere termijn ervoor te zorgen dat we de kerntaken kunnen blijven uitvoeren tegemoet.

Een onderwerp dat regelmatig tijdens de behandeling van rapportages zoals deze aan de orde komt is de Brabantse Verkoopgarantie. De provincie had begin juli nog 83 huizen in bezit als gevolg van deze regeling en we hebben op de aangekochte woningen verlies moeten nemen. Het is zaak, ook of misschien wel juist, nu de markt opleeft, dit woningenbezit zo snel mogelijk tot nul terug te brengen. Het in eigendom hebben van woningen en die al dan niet verhuren is geen taak voor de provincie.

Gaarne vernemen we op bovenstaande vragen en opmerkingen wat de reactie van GS is.

De heer **Steenbakkens** (CDA): Voorzitter. Toen ik enkele weken geleden de Burap geagendeerd zag worden op mijn naam in onze fractie, ontstond er bij mij initieel een milde vorm van paniek. Dat geef ik eerlijk toe. Was het een taal cursus of toets die we moesten afnemen? Of nog erger, zouden alle nieuwe Statenleden in Brabant een of andere verplichte inenting moeten halen wanneer zij een aantal maanden in functie zijn? Ik had geen flauw idee. Gelukkig, was het mevrouw Van Haften die mij al snel gerust kon stellen en kon uitleggen dat het ging om een tussenrapportage voor het huidige begrotingsjaar. Het is voor mij dus nog even wennen aan die afkortingen hier in de Staten.

Voorzitter. Nu gaat het natuurlijk niet om de afkorting sec maar ik noem het even omdat ik het vrij typerend vind voor hoe de Burap verder in elkaar zit. We praten ook al over in het Platform Planning en Control. Er wordt veel geschoven met cijfers, vrije ruimtes en reserves. Soms logisch en noodzakelijk, we hebben nu eenmaal een omvangrijk takenpakket, maar de geïnteresseerde Brabander die het een beetje wil volgen, verdrinkt werkelijk in de cijferbrij en de verschuivingen. Ik zie dat de gedeputeerde en alle ambtenaren hun uiterste best doen het zo inzichtelijk en transparant mogelijk te maken, maar we moeten de ambitie toch nog een stukje verder leggen. Laten we dit in overleg met collega Smeets van D66, in het Platform Planning en Control snel oppakken.

De grote lijnen zullen we bij de begrotingsbehandeling besprekend en nu alleen een korte reactie op de Burap. Er lijken in deze Burap nogal wat budgetaanpassingen plaats te vinden. Het lijkt mij zuiverder om definitieve budgetaanpassingen, bijvoorbeeld in het kader van structurele onderbesteding, aan bod te laten komen bij de begrotingsbehandeling en niet bij de Burap. Zo zie ik bijvoorbeeld dat het onderzoeksbudget voor de Staten permanent naar beneden gaat. Dat zie ik liever bij de begrotingsbehandeling dan bij de Burap.

Het nieuwe bestuursakkoord heeft natuurlijk nogal wat wijzigingen aangebracht. Volstrekt logisch maar deze lopen nu dwars door de Burap-rapportage heen. Het CDA zou graag met de gehele Staten één helder overzicht, liefst op 1 A4tje, krijgen waarin funding voor de plannen van het bestuursakkoord tegenover de nieuwe uitgaven wordt gepresenteerd.

Wanneer we kijken naar de inhoudelijke voorstellen in de Burap 2015 zien we over het algemeen veel wijzigingen en zaken die we ondersteunen en kunnen begrijpen. Meer geld voor economie en nieuwe banen zijn hier een goed voorbeeld van. Er zitten er echter ook een aantal zaken in waar we vragen over hebben en zeer kritisch op zijn en het zal niemand hier verassen dat een aantal daarvan veroorzaakt worden door het nieuwe Bestuursakkoord. Dit college beknibelt op de leefbaarheid en 'de kleine dingen' in onze Brabantse samenleving. Als voorbeeld van zo'n klein concreet project noemen wij hier de vrije reserve van de IDOP's (integraal dorpontwikkelingsplan) en de doebudgetten. Wij waren in de volle overtuiging dat de reserve van de IDOP's volledig zou worden behouden voor de doebudgetten. Nu lijkt 0,3 mln. euro toch mee te gaan in de grote hoop als dekking voor het Bestuursakkoord. Zien wij dit goed? Vraag van het CDA aan dit college is om deze reserve toe te voegen aan de gelden voor de doebudgetten. Het is een succesvol project en hartstikke overtekend.

Dan mijn specifieke vragen, om te beginnen met vragen over de inkomsten kant:

Recent zien we dat in het kader van het Huis van Brabant wat middelen vrijvallen. Die middelen worden als gevolg van doorrekening in de kapitaallasten voor 1,4 mln. euro in de Bestuursrapportage geboekt. Hier zagen we vanochtend echter toch duidelijke signalen en voorbeelden dat het op het gebied van veiligheid hier in het Provinciehuis nog niet honderd procent is. Ik zeg niet dat het hier niet veilig is. Dat is het absoluut wel, maar het voorbeeld vanochtend bij de lifschachten geeft ons zorgen. We zouden graag zien dat het wordt opgelost. Is het in dat kader wel verstandig dat budget vrij te laten vallen? Wij zouden graag zien dat dit budget voorlopig gereserveerd blijft voor het Provinciehuis totdat dit soort zaken volledig geregeld is.

De bijdragen uit het Provinciefonds vallen voor circa 5 mln. euro tegen. Dit verschil is tussen de september 2014 circulaire en de mei 2015 circulaire ontstaan. Kan de gedeputeerde toelichten hoe het mogelijk is dat er zo'n groot verschil is in zo'n korte tijd?

De motorrijtuigenbelasting laat vanaf 2017 een meevaller zien in de laatste ramingen van ongeveer 12 mln. euro. We moeten natuurlijk afwachten of dit werkelijk het geval is en of het structureel is. Het is geen doelbelasting en het CDA zou graag zien waar dit voor gebruikt gaat worden of welke ideeën het college daarvoor heeft. Er zijn namelijk nogal wat infrastructurele problemen en uitdagingen en daar kunnen we deze 12 mln. euro heel goed voor gebruiken, bijvoorbeeld voor een eerste aanzet voor het knooppunt Hooipolder.

Over het programma economie staat op blz. 42 dat de streefwaarde voor de uitputting van de Europese subsidies staat op 95% en dat dit volgens planning verloopt. Wat moeten we ons hierbij voorstellen? Ik neem toch aan dat wanneer er Europese subsidies zijn we proberen deze voor 100% te benutten. Waarom dan een 95% streefwaarde? Of interpreteren we dit verkeerd?

Dan de vragen/opmerkingen over de uitgavenkant. Het meest geschrokken zijn wij van de Omgevingsdiensten en de ogenschijnlijk Zuid-Europese financiële attitude die daar aan het licht komt. Er staat ongeveer 29,6 miljoen euro voor het oplossen van knelpunten! Hoe kan het zijn dat enerzijds aangegeven wordt dat de Omgevingsdiensten bezig zijn met hun efficiencytaakstelling en deze waarschijnlijk wel gaan halen en er ondertussen wel fors extra middelen naartoe moeten? We moeten voorkomen dat het adagium voor dit soort diensten wordt: 'Als je de richting van de wind niet kunt veranderen, dan maar de richting van de zeilen.' Welk concrete stappen/actieplan zijn er om begrotingstechnisch tot verbetering te komen?

Daarnaast zijn we geschrokken van de 5 miljoen euro afwaardering van BOM-holding als gevolg van het verwachte negatieve resultaat in 2015. Kan de gedeputeerde hier kleur aan geven? Wat is hier gebeurd? Daarnaast wordt er 1 mln. euro extra uitgetrokken om de samenwerking met de BOM te versterken in het kader van een impuls in de uitvoeringskracht. Hoe loopt deze samenwerking en waarom zijn deze extra middelen nodig?

Dan ook vanuit de CDA-fractie een opmerking over de woningreserves. Daar is de laatste tijd veel over gemeld. We verwachten wederom een afwaardering in 2015 als gevolg van de taxaties, ditmaal gering. Maar kan de gedeputeerde uitleggen waarom deze taxaties toch nog een min laten zien met een stijging van de algemene huizenprijzen?

Verder is het fijn dat de subsidie voor het Natuurmuseum nu geregeld is, nadat er vorig jaar een motie over is aangenomen. Voor de zekerheid toch even de check: is dit nu naar volle tevredenheid van het Natuurmuseum afgehandeld?

We lezen dat bij het Groen Ontwikkelfonds een herplanning van prestaties plaatsvindt. In de bijsturing wordt vaak vermeld dat dit gebeurt omdat de gronden sneller worden verworven dan gepland. Ook vanuit het CDA de zorg of wel de juiste prijs wordt betaald. Het daadwerkelijk aantal verworven hectares is vaak minder dan 50% van de streefwaarde voor 2015. Hoe kan het dan dat we daarop voorlopen of is dit weer een interpretatieverschil? Wij hebben er behoefte aan om over de bestedingen van het Groen Ontwikkelbedrijf een aparte verdiepende notitie krijgen. Is dit mogelijk?

Voorzitter. Met dank aan de gedeputeerde en de ambtenaren die aan deze Burap hebben gewerkt sluit ik mijn eerste termijn af.

Mevrouw **Van der Kammen** (PVV): Voorzitter. De PVV heeft eerder dit jaar aangegeven niet blij te zijn met het plan om voortaan maar één Burap per jaar op te stellen over het eerste half jaar. Het jaar is bijna voorbij en we praten over de realisatie van het eerste halfjaar. Een Burap in juni had de mogelijkheid voor bijsturing geboden. Dit college wacht liever tot het jaar om is en prijst vervolgens zijn prestaties de hemel in.

Het college heeft 1,2 mln. euro lasten die begroot waren voor 2015 en 2016 van de taskforce Brabant/Zeeland al in 2014 volledig uitgegeven en in dat jaar als kosten genomen. Maar vreemd genoeg staat die 1,2 miljoen euro nu opeens in het lijstje vrijval, en gemarkeerd als besteedbare middelen. En dat laatste is raar. Als ik de huur voor november al in oktober betaal heb ik niet opeens een bedrag ter grootte van de huur zomaar extra te besteden in november of daarna. Maar toch wordt het in de Burap zo wel gepresenteerd. Ik wil van het college weten waarom deze vorm van creatief boekhouden is toegepast, en ik wil weten of deze handelwijze nog vaker is toegepast in deze Burap dan wel in de begroting die dadelijk voorligt.

Werken met een organisatiekostenbudget in plaats van met aantallen fulltime eenheden aan ambtelijke inzet. Het loslaten van fte's als streven voor de organisatieomvang is geen goed idee. Alle ondersteuningskosten worden dadelijk op één hoop gegooid. Waarom mag de burger niet meer weten hoeveel ambtelijke inzet in fte is gemoeid met bepaalde thema's of programma's? Waarom moet de burger het doen met slechts één totaal bedrag, waarbij niet is te achterhalen of dat is opgegaan aan loon van veel goedkope, of juist weinig maar dan hele dure ambtenaren? Waarom wil het college dat het zicht op de kosten van externe inhuur verdwijnt? Dit alles is onwenselijk. Een professionele organisatie wil weten hoeveel inzet tegen welke prijs welke producten levert. Ik vraag het college haar plan in het kader van beheersing en transparantie te herroepen.

Laten we eens kijken wat dit college zoal zegt te hebben bereikt, bijvoorbeeld over cultuur. Het college kwalificeert het instellen van het Brabant C Fonds als een belangrijk behaald resultaat. De PVV noemt dit echter teruggaan in de tijd, terug naar het subsidie-infuus, terug naar lui achterover hangen van een complete sector die juist de boer op moet om de eigen broek op te houden in plaats van de hand op te steken die door dit college wel heel rijkelijk wordt gevuld. Het Brabant C Fonds wordt ook almaar groter: 26,5 mln. in plaats van 25 mln. euro waarover is besloten. Deze middelen in de fondsen zijn echter onttrokken aan het oog van de volksvertegenwoordiging. Dit is een onacceptabele gang van zaken.

In het hoofdstuk cultuur lezen we dat de Brabantse dorpenderby met als thema cultuur in volle gang is. Een van de finalisten is Samen Stevensbeek, een knuffelproject voor asielzoekers. De PVV ziet liever dat de provincie inzet op behoud van de Brabantse cultuur in de dorpen, in plaats van projecten waarmee de asieltsunami met de mantel der liefde wordt bedekt.

Het college had kennelijk veel haast met oprichting van de stichting Brabant Advies, want die is eerder dan gepland gerealiseerd. Nou, een klein complimentje voor het aspect tempo dan. Maar daar houdt het mee op, want waarom is er niet eens een website waar burgers kunnen zien welke stichting er over hun provincie adviseert, wie daarbij betrokken zijn, wat die mensen verder aan nevenactiviteiten en belangen hebben en hoeveel geld die stichting kost?

Visit Brabant. Het college zet met veel bombarie in op dit project. Niet duidelijk is wat het nu concreet oplevert, en nog minder duidelijk is waarom de focus zo eenzijdig ligt op vooral de steden in plaats van op heel Brabant met al zijn mooie dorpen.

In het kader van leegstand bedrijventerreinen en werklocaties stelt het college dat de uitkomsten van een bijeenkomst over vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen zullen worden meegenomen in een integrale aanpak rondom leegstand, leefbaarheid en demografische ontwikkeling. Kan het college ten aanzien van die integrale aanpak toezeggen dat er op geen enkele manier wordt meegewerkt aan en dus ook niet ingezet wordt op huisvesting/opvang van asielzoekers en statushouders?

Het college omschrijft de nieuwe werkwijze van inspiratiesessies en Raphael-dialogen als een die vruchten afwerpt en moeilijke discussies weer vlot trekt. Graag hoort de PVV van het college hoe het dat rijmt met het feit dat de zonder enige vorm van overleg of dialoog ingevoerde nieuwe stikstofmaatregelen juist gezorgd hebben voor verscherping van de verhoudingen met de agrarische sector.

Het college wil middelen oorspronkelijk bedoeld voor de verplaatsing en sanering van de glastuinbouw nu opeens inzetten in allerlei duurzaamheids- en energieprojecten. Dat is een volstrekt andere doelstelling en deze handelwijze is dan ook niet acceptabel.

Het programma Duurzaam Door. Ik citeer: "De focus bij de Brabantse invulling van het interbestuurlijke programma "Duurzaam Door: sociale innovatie voor een groene economie" ligt op leerprocessen en experimenteren met nieuwe vormen van overheidshandelen in de context van de moderne netwerksamenleving." Einde citaat. Kan het college zich voorstellen, voorzitter, dat het zich alleen maar verder van de burger verwijderd met dit soort wollig en vaag geklets, dat alleen maar goed is voor de bullshitbingo?

Dit college geeft een kwart miljoen euro voor een kenniscentrum voor laadpalen. De markt voor elektrische auto's klappt in elkaar als er geen subsidie bijgaat, maar dit college komt met het idee voor een kenniscentrum. Dit college heeft veel te veel fantasieën over geleide planeconomieën leidend naar het beloofde groene land vol met klimaatminaretten. Destructie van de economie is het gevolg. Het college moet vooral snel stoppen met de consument keuzes door de strot duwen. Elektrische auto's en de infrastructuur daarvan moeten gewoon zonder overheidsbemoeienis via normale marktwerking van de grond komen.

Het college rapporteert over onderzoek naar mogelijkheden voor bredere toepassing van warmtenetten, waaruit zeven kansen naar voren zouden zijn gekomen. Kan het college aangeven of er van die zeven kansen er ook maar één is die haalbaar is zonder de inzet van subsidies of andere financiële overheidssteun? Zo niet, haal dan vooral heel snel de groene stekker uit deze haalbaarheidsonderzoeken.

Het college zet in op bewijswoning 'nul op de meter' bij voorkeur woningen uit provinciaal eigendom. Ook hier geldt: Als een nulopdemeter woning een interessant concept is, dan zal de markt dit vanzelf oppikken. Waarom wilt u hobbyprojecten optuigen met provinciale woningen als de heldere afspraak is dat deze zo snel mogelijk verkocht moeten worden?

In de Burap lezen we onder paragraaf 'Verwerving en inrichting EHS/EVZ's': "verlenen subsidie voor bevorderen draagvlak en samenwerking tussen partijen voor realisatie natuur- en landschapsdoelen (indicator 2015: aantal gesubsidieerde natuurorganisaties) 3. Beschikking voor Brabantse Milieufederatie is afgegeven. De beschikkingen Brabants particulier grondbezit (BPG) en Brabants landschap zijn in behandeling en worden dit jaar beschikt. Op korte termijn uitsluitel of aanvraag Brabants Landschap aan ASV subsidievoorwaarden voldoet en wat het Brabants Landschap eventueel moet aanpassen in hun aanvraag". Einde citaat.

Wat is dit voor dubieuze handel? Een subsidieaanvraag deugt of deugt niet. Kan het college aangeven waarom zij subsidievragers op deze wijze aan het handje neemt en in de watten legt? Is dat een gebruikelijke gang van zaken? En wat een dubieuze indicator, 'het aantal gesubsidieerde natuurorganisaties'. Moeten we dit zien als een extra subsidie aan de BMF, naast hun structurele subsidie, zodat ze nog meer kunnen gaan procederen tegen de plannen van de provincie en de boel kunnen saboteren?

Het college raamt hogere inkomsten in voor de motorrijtuigenbelasting, en dat zelfs zonder de indexering. Wanneer gaat het geld nou eens terug naar de betalende automobilist die hier in Brabant steeds minder waar voor zijn geld krijgt?

De provincie ligt op koers met haar programma's, aldus de Burap. Wat een fabel voorzitter, de N69 is uitgesteld, de N279 duurt erg lang, en de Ruit is al helemaal uit beeld dankzij deze linkse busbaanhobbyclub, genaamd bestuurscoalitie. De automobilist mag wachten, wachten, wachten, en het Spaar- en Infrafonds wordt intussen geplunderd om de busbaanfetsijsten in de coalitie te paaien. De PVV vraagt het college: verlaag het tarief voor de provinciale opcenten motorrijtuigenbelasting en leg alsnog de Ruit aan.

De heer **Smeets** (D66): Voorzitter. Van de busbaanfetsijsten nu over naar de cijferfetsijsten. Mijn bijdrage begint met "Controle is geen stok om mee te slaan, maar een staf om mee te gaan". Als positief ingesteld mens kijk ik naar wat er goed gaat en wat nog beter kan. Vanuit de controlerende rol van Provinciale Staten heeft de fractie van D66 de Bestuursrapportage 2015 gelezen en zijn er al talloze technische vragen van D66 en andere fracties door het college van antwoord voorzien. Daar ga ik nu niet verder op in. De fractie van D66 wil het college van Gedeputeerde Staten en ook de betrokken ambtenaren danken voor de enorme inzet die is geleverd.

Bij het beoordelen van deze rapportage heeft de fractie van D66 gekeken naar drie invalshoeken. Die invalshoeken zijn de volgende:

1. De rechtmatigheid: werkt de provincie Noord-Brabant volgens de gestelde boekhoudkundige regels?
2. De doelmatigheid ofwel efficiency: zet de provincie Noord-Brabant de juiste budgetten zo goed mogelijk in voor de gewenste resultaten?
3. De belangrijkste, de doeltreffendheid of effectiviteit: levert het beleid van de provincie Noord-Brabant de gewenste resultaten of maatschappelijke baten op?

Vanuit die achtergrond hebben we een viertal kernachtige vragen. Bij het programma Ruimte wordt de begroting van de Programmasten met 16 miljoen euro naar beneden bijgesteld. Kunt u een toelichting geven op de achterliggende oorzaken? Is dit structureel of incidenteel, of worden misschien minder plannen bekeken?

Bij het programma Vitaal Platteland wordt gemeld dat de glastuinbouw zich in de concentratiegebieden niet ontwikkelt door minder vraag. Er zou sprake zijn van vraaguitval. Is hier een evaluatie geweest van deze vraaguitval en zo, ja wat heeft dit opgeleverd?

Voor 2017 staat een evaluatie gepland van de projecten van Landschappen van Allure. Welke instantie gaat deze evaluatie uitvoeren? Is dat misschien de Zuidelijke Rekenkamer?

Volgens de Bestuursrapportage loopt de verbouwing van het Provinciehuis volgens planning en blijft alles binnen het budget. Wanneer kunnen Provinciale Staten een evaluatie van de verbouwing verwachten? Daarbij denken we niet zozeer aan financiële kosten en baten maar ook aan wat het betekent voor onze relaties, bezoekers, doelgroepen enz. die we hier in dit huis ontvangen.

Tot slot zou ik bij alle Statenleden de publicatie "Provinciale Staten in bedrijf", door de commissaris al aangehaald, onder de aandacht willen brengen. Deze bijdrage van Piet de Kroon is geschreven bij gelegenheid van zijn afscheid als directeur van de Zuidelijke Rekenkamer. Hij heeft een goed onderbouwd verhaal over zijn ervaringen met tien jaar werken als directeur van de Zuidelijke Rekenkamer op papier gezet. Een belangrijke conclusie uit zijn afscheidsdokument is de onderuitputting bij het budget voor de griffies in zowel Limburg als Brabant en ook bij de fracties, waardoor zelfs gelden over de periode 2012-2014 werden teruggestort. Hij haalt dan aan: "Mijn ervaring is dat beide griffies alles uit de kast halen om de provinciale machine 'draaiende' te houden. Dat vergt echter zoveel menskracht en energie dat er binnen de huidige griffie-organisatie weinig tijd overblijft voor meer inhoudelijke ondersteuning en advisering van PS". Dat geldt dus voor beide organisaties. Wij doen ons zelf tekort, zou de conclusie kunnen zijn, een conclusie die Piet de Kroon ook trekt. De commissaris van de Koning had het over evenwicht en tegenwicht en checks and balances. Ik denk dat het goed is vanuit onze rol als controlerende instantie en democratisch instituut ook even naar deze punten te kijken.

Over de rechtmatigheid, of met andere woorden het volgens de regels werken, kunnen wij kort zijn: dat beeld ziet er op basis van de Bestuursrapportage goed uit. Over de doelmatigheid en vooral de effectiviteit van beleid is het lastiger een uitspraak te doen. Het systematisch evalueren van beleid, projecten en programma's is nog geen dagelijkse routine bij de provincie Noord-Brabant.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): Voorzitter. De lancering van dit college is een drietrapsraket geworden met een kleine valse start. In juni de valse start, in september de echte en met de Burap de tweede trap van de raket en volgende maand met de begroting de derde; mission accomplished! Bij deel één hebben wij als GroenLinks heel veel zaken meegegeven aan het college, vooral op gebieden waar veel moet gebeuren: de circulaire economie, de gezonde natuur, de omslag naar duurzame energie, slimme mobiliteit en leefbaarheid in krimpgebieden.

Met deze vijfde begrotingswijziging zet het college daar deels op in. Voor ons mag het wel heel wat onsjes meer zijn. Het hele Bestuursakkoord geldt nu als kader voor vier jaar. Het is niet zoals in de vorige periode een puntenlijstje om af te vinken en met stoplichten die op groen, rood of oranje stonden. Nee, met deze werkwijze kunnen wij alle kanten uit. Dat werkt natuurlijk goed met strakke procedures en een goede informatievoorziening. Veel dank aan de griffie is hier echt op zijn plaats. Er is enorm hard gewerkt

om alles goed te stroomlijnen. De informatie die naar ons toekomt is nu veel beter geordend; dank daarvoor!

Wij hebben wel voldoende tijd nodig om zaken met elkaar te bespreken. Daarover maak ik mij wat zorgen. Ik heb het gevoel dat wij als Staten enigszins achter de muziek aan lijken te lopen waardoor wij onze kaderstellende en controlerende taak niet helemaal optimaal kunnen uitvoeren.

Vanwege mijn beperkte spreektijd heb ik twee elementen uit de Burap gehaald: economie en ecologie, twee belangrijke E's! Laat ik beginnen met economie. Hierin gaat heel veel geld om, maar de resultaten zijn weinig goed te kwalificeren, laat staan te controleren en af te rekenen. Hier heeft mijn fractie moeite mee. Als belangrijkste mijlpalen die in het kader van het economisch programma zijn gehaald, noemen GS: Brabants Beste Ondernemers, het openstellen van het loket OPZ, het honoreren van de eerste projecten en verder is er werk gemaakt van de relatie met Duitsland en is er onderzoek gedaan naar de kansen die de F35 biedt voor de economie. Dat is niet echt een spectaculaire opsomming en geeft ook geen zicht op wat GS hadden willen bereiken en wat daarvan is gerealiseerd. Waarom maken GS niet klip en klaar duidelijk wat zij met het economisch programma, met internationalisering en met het Europese programma willen bereiken? Waarom wordt dit niet meetbaar en beter controleer gemaakt voor ons als Staten, zodat wij aan het einde van de rit écht kunnen afrekenen?

Door alleen te werken met procesindicatoren wordt het PS onmogelijk gemaakt om bij te sturen. Zijn GS bereid om net als bij de andere productgroepen de financiële gegevens tot op het niveau van prestatie-indicatoren te presenteren?

Dat economie op alle fronten de boventoon voert en veel voorrang krijgt, ademt door het hele Bestuursakkoord. Nu we dit vertaald zien in de Burap, worden wij geconfronteerd met zaken waarbij wij ons in ieder geval afvragen: hoe is dit mogelijk? Zo is er een lening van meer dan 6 miljoen euro gegeven om een vijfsterrenhotel te realiseren in een oud klooster in Breda en dit onder het mom van "dat is goed voor de binnenstad." Het op deze manier inzetten van het Brabantse geld is toch niet meer serieus te noemen! Zijn wij met deze subsidie of lening niet concurrentievervalsend bezig? Ik verwijs ook naar de verschillende exploitatiesubsidies aan Pivotpark, Philip Morris, Brainport Campus, Parkcampusontwikkeling Cuijk van meer dan 2 miljoen euro die worden gefinancierd uit de risicoreserve van het Economisch Programma. Is die reserve daarvoor bedoeld? Ik zet dit even af tegen zaken waarvoor een overheid bij uitstek is: bescherming van natuur, milieu, gezondheid van haar inwoners, veiligheid etc. en vraag mij wederom af of de accenten goed worden gezet.

Hoewel GS stellen op koers te liggen bij ecologie – het tweede element waaraan ik aandacht wil besteden – en daarbij als beleidsprestaties de afronding van een aantal programma's noemen, wijs ik erop dat daarmee nog niet alle ecologische prestaties zijn verricht. Die zijn in Brabant immers niet best, zoals wij keer op keer aangeven. Denk aan de achterblijvende kwaliteit van lucht, bodem en oppervlaktewater. Extra inspanning is hard nodig. Als uitdagingen worden genoemd: de grondverwerving door de inwerkingtreding van de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) en de taakuitbreiding van het toezicht op de naleving van de Natuurbeschermingswet en de Verordening Stikstof. Nu al, maar zeker straks met de introductie van de PAS, is meer inzet voor toezicht en handhaving van de Verordening Stikstof nodig. Bij de onderhandelingen over het Bestuursakkoord gaf de SP-delegatie te kennen 90 miljoen euro nodig te hebben. Dat geld kreeg men niet maar dat zou gaandeweg worden gezocht. Nu wordt hiervoor een kleine 30 miljoen euro omgebogen. Kunnen GS aangegeven of zij het hiermee echt gaan redden? Betekent dit dan ook dat de Omgevingsdiensten op een hoger plan komen? In de Burap staat immers dat bij het speerpunt veehouderij bijna 40% in het gebied van de Omgevingsdienst Brabant-Noord niet voldoet aan de regelgeving. Registraties van Midden- en West-Brabant zijn onbetrouwbaar en die van Zuidoost-Brabant zijn onvolledig. Wij hebben het hier wel over overheidsdiensten!

Uit de overzichten in de Burap valt op hoeveel geld er gaat naar de intensieve veehouderij en wat daarmee samenhangt: de extra kosten voor afvoer en vernietiging van mestafval, bodemsanering,

vergunningverlening en onderzoek naar effecten van mestgassen. Stond in het Bestuursakkoord niet dat de intensieve veehouderij beschouwd zou gaan worden als een industriële tak? Hoe kan het dan dat wij als overheid er zo druk mee zijn dat het ons sloten met geld kost? Ondertussen blijven de ecologische doelen achter of lopen vertraging op? Was daar de overheid niet voor?

Na alle commotie de afgelopen jaren zowel hier als in de pers staat de realisatie van zowel de provinciale als de rijks-EHS nog steeds in de kinderschoenen. Gedeputeerde Johan van den Hout werd er zelfs de groenste politicus mee! Die titel gunnen wij hem natuurlijk graag, maar als wij kijken wat er daadwerkelijk gerealiseerd is, is dat buitengewoon schamel. De ambitie voor de provinciale EHS bedraagt 3100 ha. Daarvan zijn pas 13 ha gerealiseerd! Bij de rijks-EHS gaat het om 6500 ha en daarvan zijn er pas 107 ha gerealiseerd. Ik kan nog wel een aantal andere getallen noemen. Rekenen wij nu verkeerd of is er echt maar een fractie van 1% tot 3% EHS gerealiseerd?

Wij zijn blij dat onze motie over het Natuurmuseum die wij vorig jaar hebben ingediend nu eindelijk wordt uitgevoerd. Het gevraagde bedrag is echter een stuk lager dan het bedrag dat is aangevraagd. Waarom is dat gebeurd?

Voorzitter. Er is geen tijd meer voor verdere opmerkingen. Ik had nog graag gesproken over de doebudgetten en ben blij dat het CDA dat gedaan heeft. Ik had ook willen spreken over de glastuinbouw, maar die is gelukkig hier ook al gepasseerd. Wij vragen GS in deze bestuursperiode met meer afrekenbare voorstellen te komen en zich daaraan te houden. Deze Burap was een mix van twee colleges en daarom is het lastig om dit college op het totaal aan te spreken.

De heer **Van Overveld** (50PLUS): Voorzitter. De Burap – in de gemeente noemden wij dat vroeger de Najaarsnota – is feitelijk een boekhoudkundig stuk. De oorspronkelijke bedoeling daarvan was na te gaan of bijstelling van het beleid noodzakelijk was, maar door het feit dat deze Burap in oktober verschijnt, valt er niet veel meer bij te stellen. Dit stuk leent zich alleen voor het voor kennisgeving aannemen. Dat wordt dit jaar extra logisch als je bedenkt dat wij te maken hebben met een wisseling van Staten en college en je per 30 juni nog weinig conclusies kunt trekken over nieuw beleid.

De wijze waarop deze Burap is aangeboden, is niet goed. Het is onmogelijk om een dergelijk stuk louter vanaf de i-Pad te bestuderen. Het werd in overleg elders ook al aangegeven, maar ik wil het hier ook zeggen. Een stuk van enkele A4-tjes gaat nog via de i-Pad maar een boekwerk absoluut niet, althans niet voor mij. Dat betekent dat iedereen het gaat uitprinten. Bovendien is er een lettertype gebruikt waarvoor een loep nodig is om het te kunnen lezen; over leesbaarheid gesproken! En wat het stuk voor een buitenstaander bijna onleesbaar maakt, is het veelvuldig gebruik van afkortingen. Als voorbeeld noem ik pagina 4: PMP (Provinciaal Milieuplan) en PWP (Provinciaal Waterland) zijn geëvalueerd en als input gebruikt voor het nog vast te stellen PMWP (Provinciaal Milieu- en Waterplan). Daar kunnen de Brabanders het mee doen, dat zal iedereen wel begrijpen.

En over de inhoud gesproken: ik lees dat op 30 juni 30% van de uitgaven zijn gerealiseerd en nog maar 16% van de inkomsten. Ligt de nadruk bij beide zaken dan zo erg op het tweede deel van het jaar en is 16% aan gerealiseerde inkomsten dan niet erg laag?

Ik lees dat wij naar aanleiding van de meicirculaire dit jaar 5 miljoen euro minder ontvangen uit het Provinciefonds. Hoe verhoudt zich dat tot de andere provincies? Levert Brabant meer in dan de andere provincies? Wij krijgen ook al minder. Als dat zo is, wat ondernemen GS om die ongelijke behandeling weg te krijgen?

Nogmaals, wij nemen de Burap voor kennisgeving aan en wachten met het geven van een eindoordeel over 2015 tot de jaarrekening. Wij danken het college en de ambtelijke ondersteuning voor het gedane werk.

Mevrouw **Surminski** (PvdD): Voorzitter. Wij hebben een duobaan. Ik mag beginnen als u het goedvindt.

De bureaurapportage is in de huidige vorm duidelijk en sluit goed aan bij de begroting. We hadden heel wat technische vragen waarop we een helder antwoord hebben gekregen. Reden voor tevredenheid en dank aan het bureau. Maar natuurlijk hebben we ook nog een paar vragen en opmerkingen voor GS en wat mij betreft zijn die beperkt tot het onderwerp ecologie.

Er is een onderbesteding in de paragraaf Water. Het is niet heel duidelijk waar dat in zit, maar hoe dan ook wij maken ons zorgen over iedere onderbesteding zolang de doelen niet zijn gerealiseerd. Gaat u bijvoorbeeld de doelstellingen uit de KRW (Kaderrichtlijn Water) op tijd halen? Voor de door de provincie gesubsidieerde waterdoelen zoals beek- en kreekherstel en EVZ's (Ecologische Verbindingszone) is 100% van de subsidie inmiddels verleend, maar bij de uitvoering van 15% van de projecten staat dat er "een risico in de uitvoering" is. Verwacht u dat die projecten later klaar zijn of dat zij helemaal niet doorgaan, of in een mindere kwaliteit dan afgesproken? Verwacht u dat er nog extra geld voor nodig zal zijn? Ook bij ven- en wijstherstel staat dat de projecten later gerealiseerd zullen worden. Wat mij echter vooral opvalt, is dat we momenteel erg veel geld kwijt zijn aan herstelmaatregelen aan de natuur; allemaal dingen die in het verleden, ongetwijfeld met subsidie, zijn gedaan – ik zou zeggen: vernield – en die nu weer met gemeenschapsgeld moeten worden hersteld. Een beetje meer vooruit denken kan geen kwaad. Ik durf te wedden dat er ook in het huidige beleid onderdelen zitten die we later weer moeten gaan herstellen.

Er wordt op dit moment gewerkt aan de Natura-2000 beheersplannen en aan de inzet van de rijksmiddelen ten behoeve van de PAS. Zoals we al eerder hebben gezegd, maken wij ons ernstig zorgen over de implicaties van de PAS. De ontwikkelruimte wordt op voorhand uitgegeven terwijl voor veel gebieden de kritische depositiewaarde (KDW) dik wordt overschreden, het effect van de PAS-maatregelen nog niet zeker is en de depositie vanuit de bedrijven wel blijft doorgaan.

In dit kader zou ik willen weten of de berekeningen bij de PAS moeten worden herzien, nu duidelijk is dat de diesels in werkelijkheid vuiler zijn dan in het rekenmodel.

Bij de subsidie voor beheer EHS door derden en agrarisch natuurbeheer is de prestatie-indicator het aantal hectares. Maar wat is de winst in natuurwaarden of biodiversiteit? Hoe wordt die vastgesteld? Wordt ernaar gekeken en geldt dat alleen voor bepaalde doelsoorten?

Voor agrarisch natuurbeheer wordt boven het bestaande budget nog 2 miljoen euro extra gevraagd voor indexatie en 1,9 miljoen euro voor de overgang naar het nieuwe systeem. En dat terwijl bekend is – ik verwijs naar het rapport Onbeperkt houdbaar – dat agrarisch natuurbeheer weinig effectief is ten opzichte van reservaatbeheer (aankoop). Agrarisch natuurbeheer is slechts gericht op enkele soorten en het is huurnatuur. Zodra je ophoudt met betalen, ben je de natuur kwijt. Wordt het niet eens tijd een beleid te maken gericht op het meeste natuur voor je euro's.

In het kader van verwerving en inrichting EHS en EVZ's vraag ik aandacht voor de realisatie van ontsnipperingsmaatregelen door derden. De tweede tender wordt dit najaar opengesteld. Ook hier de vraag wat het effect van deze maatregelen is. Wordt er zo nodig extra inzet gepleegd voor werkelijk cruciale maatregelen en belangrijke percelen?

Ik wil nog een opmerking maken over de ondersteuning van de BMF en de aanval van de PVV daarop. Ja, de BMF maakt bezwaar, maar krijgt meestal gelijk bij de Raad van State. Dan moet je je toch wel even achter de oren krabben, want de BMF doet kennelijk wel nuttig werk.

Het programma ecologie kent nog heel wat aandachts- en verbeterpunten. Ik kan het dan ook niet begrijpen dat de gedeputeerde akkoord is gegaan met een jaarlijkse bezuiniging van 1 miljoen euro en dat hij de reserve ILG-gelden (Inrichting Landelijk Gebied) van 10 miljoen euro naar de algemene middelen hebt laten gaan. Immers, en dan refereer ik even aan het Bommelcitaat uit de vorige vergadering: Immers hier ligt een schone taak voor een heer, als u begrijpt wat ik bedoel. Zorg dan dat u een heer bent voor wie geld geen rol speelt en pas op uw budgetruimte.

De **voorzitter**: U hebt iets meer dan anderhalve minuut, mijnheer Van der Wel.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Voorzitter. Wij maken ons zorgen over de ontwikkelingen in de glastuinbouw. Er wordt nu voorgesteld om 2 miljoen euro uit de beschikbare bestuursakkoordmiddelen in te zetten als cofinanciering. Dat klinkt mooi maar wij weten dat er weinig animo is. Wij vinden dit eigenlijk een verkapte subsidie om een vastgelopen project van de grond proberen te krijgen. Wij zien er geen heil in. Wat maakt deze subsidie nu zo nodig?

Wij hebben problemen met de regeling Ruimte voor Ruimte. Er zijn niet genoeg kavels die in verkoop gaan. De regeling wordt veranderd en ook de kavels worden een stuk kleiner. Wij verwachten derhalve meer huizen op bijzondere locaties en daarmee meer druk op het buitengebied. Wij maken ons ernstig zorgen daarover. Het geld moet niet vooropstaan! Moeten wij deze Ruimte voor Ruimteregeling niet op een andere manier evalueren en soms ons verlies nemen?

Bij de Omgevingsdiensten valt ons op dat de registratie onvolledig is. Er is echt wel verbetering mogelijk. Wij hebben een en ander nagevraagd bij de ambtenaren. Het gaat erom dat er zorgvuldig wordt gewerkt zodat wij later altijd kunnen zien waar de kneep zit en welke bedrijven wat hebben gedaan. Hier kan echt en ander verbeterd worden. Wij horen het graag als daarvoor meer geld nodig is.

De heer **Vreugdenhil** (CU/SGP): Voorzitter. De Burap is in deze situatie inderdaad een wat lastig verhaal. Ik wil eerst een opmerking maken tegen de fractie van de PVV. Hoewel ik hier niet het debat met de PVV aanga op een aantal punten, blijf ik toch zeggen dat wij niet op deze wijze verschillende bevolkingsgroepen financiële gevolgen in de schoenen moeten schuiven. Ik vind dat gemeld moet worden dat het andere geluid hier ook klinkt!

Ik wil even twee ontwikkelingen uit de Burap lichten die de afgelopen periode gespeeld hebben. Dat betreft allereerst de Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL). Kortgeleden hebben wij hier een presentatie gehad waarin de GOL aan de orde kwam en de diverse ontwikkelingen gepresenteerd werden. Er is aangegeven dat eind 2019 de schop de grond in zou kunnen. Ik zie ook dat er bij de herplanning 5 miljoen euro naar 2019 wordt geschoven. In de planning zien wij echter dat het ontwerp al eind 2017 ter inzage gelegd kan worden. De termijn van de terinzagelegging is zes weken en de termijn voor besluitvorming door PS is twaalf weken. Dat betekent dat snel na het eerste kwartaal van 2018 besluitvorming kan plaatsvinden. Ik vind het belangrijk dat wij nog in deze periode die besluitvorming goed en zorgvuldig afronden en laten zien dat wij dit project daadwerkelijk van de grond willen trekken. Daarom verzoek ik het college dit geld naar het tweede kwartaal van 2018 te brengen. Ook vind ik dat wij bij een provinciaal inpassingsplan (PIP) moeten laten zien dat wij als provincie snel en adequaat kunnen optreden en binnen de termijnen die wij ook vragen bij gemeentelijke procedures kunnen doorpakken. Ik vraag de gedeputeerde of die versnelling mogelijk is.

De Programmatische Aanpak Stikstof is hier ook al eerder aan de orde geweest. Dit college heeft met een extra beleidsmaatregel besloten een aantal ontwikkelingen in Brabant te faciliteren. Wij hebben daarover kortgeleden een rondetafelgesprek gehad. Daaruit bleek dat zowel bij de BZW (Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging) als bij ZLTO nog steeds heel veel vragen leven over de gevolgen van de maatregel. Zij gaven aan dat zij bezig waren met een onderzoek. Het onderzoek van de BZW is volgens mij al klaar. Ik vraag de gedeputeerde of hij de verschillende onderzoeken plus de signalen die de provincie bereiken bij elkaar kan voegen opdat wij een totaalpakket krijgen en een en ander met elkaar kunnen wegen.

Bij dat gesprek over de PAS-maatregelen heb ik ook gevraagd of men met elkaar in gesprek wil gaan. Er zaten nogal wat boze mensen aan tafel. Er gebeurt van alles achter de schermen. Sommige ontwikkelingen stemmen iets minder te tevreden, maar ik zou vanuit de Staten aan de verschillende partners in het veld en aan het college willen vragen om die gesprekken constructief met elkaar te gaan voeren en o.a. op grond van alle evaluaties met elkaar te spreken over de vraag hoe de toekomst van Brabant het beste gediend

kan worden. Ik vraag de gedeputeerde of hij dit wil oppakken en dit signaal wil overbrengen opdat wij dit belangrijke dossier voortvarend kunnen opmaken om onze Brabantse doelen te dienen. Ik ben benieuwd naar de reactie van het college.

De heer **Heijman** (Lokaal Brabant): Voorzitter. Er is al heel veel gezegd over dit ontwerp. Ik beperk mij tot één vraag. De wereld is erg in beweging. Ook de woningbehoefte en alles wat daarbij hoort veranderen zeer. In de Burap staat dat de actualisatie eind 2014 heeft plaatsgevonden en dat de volgende in 2018 plaatsvindt. Is het gezien de ontwikkelingen in de wereld niet noodzakelijk om die actualisatie eerder te laten plaatsvinden en is het ook niet goed om een en ander daarbij door te rekenen zodat wij meer weten over de regionale woningmarktbehoefte? Misschien moeten wij die wel aanpassen.

De **voorzitter**: Ik heb begrepen dat GS behoefte hebben aan een schorsing om de beantwoording van de vragen voor te bereiden.

De vergadering wordt van 16.00 uur tot 16.10 uur geschorst.

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Voorzitter. Ik zal proberen de meeste vragen te beantwoorden. De heer Koevoets sprak over het niet synchroon lopen van de Burap en de begroting. Mevrouw Brunklaus sprak over de drietrapsraket. Als de leden naar hun eigen bijdragen kijken, zien zij dat heel veel zaken ook betrekking hebben op de begroting. Alle zaken die betrekking hebben op een preciezere of meer nauwkeurige formulering van de ambities, van wat wij willen bereiken, horen echt bij de begroting. Nu gaat het om de voortgangsrapportage over wat de Staten in de vorige ronde als te bereiken prestaties hebben vastgesteld. Daarop baseren wij deze Burap. Ik kan mij heel goed voorstellen dat wij misschien tot een scherpere formulering van de doelen moeten komen. Dat was vanochtend ook in het platform aan de orde, maar die discussie hoort echt thuis bij de begroting. Als wij kijken naar ieders bijdrage, zou ik u allen willen uitnodigen om dat wat begrotingswerk is ook daadwerkelijk daar aan de orde te stellen.

Uitgaande van de integrale voortgangsrapportage zal ik zo veel mogelijk vragen beantwoorden. Op een enkel onderdeel zal een van de collega's nog een aanvulling geven. Als u denkt wat is die man lang aan het woord, weet dan dat de collega's geheel niet of heel kort het woord zullen behoeven te voeren.

Ik wil allereerst de dank in ontvangst nemen die de Staten hebben uitgesproken voor al het werk dat is verricht. Er is echt gebuffeld! Dat ziet u ook.

Ik kijk even naar de heer Steenbakkers als het gaat om wat we hier neerleggen, de hoeveelheid cijfers en wat wij met de Staten willen delen. Wij denken dat het goed is om snel te evalueren en te kijken hoe wij in een volgende ronde de bestuursrapportage willen. Ik denk dat wij ook de afkortingen maar in de ban moeten doen, dan hoeft u geen vrees te hebben voor prikken. Wij moeten in het platform met elkaar kijken wat wij willen dat die Burap eigenlijk is. Soms had ik het gevoel dat wij al met een mini-jaarrekening bezig waren. Nu ligt er een integrale voortgangsrapportage plus een integraal beeld van alle cijfers. Ik kan mij heel goed voorstellen dat u dat af en toe een beetje duizelt, dat doet het voor een aankomend college ook. Dat zijn snelle leerscholen. Ook in de presentatie zullen wij de volgende keer een slag maken. Ik kan natuurlijk flauw zeggen dat een flink aantal afkortingen nodig was om het lettertype niet nog kleiner te maken, mijnheer Van Overveld, maar daarmee kom ik natuurlijk niet weg. Wij zullen daarom samen met de Staten verder aandacht besteden aan de presentatie van de Burap.

Ik loop de verschillende vragen even langs. De eerste concrete vraag van de heer Koevoets ging over de voortgang van het Designhotel Nieuwstraat Breda en daarover zijn meer vragen gesteld. Het gaat hier om een zeer hoogwaardige voorziening. Wij rijden wel naar Amsterdam of wij rijden wel naar Antwerpen, dan zijn langzamerhand gevleugelde woorden geworden. Op het moment dat een ondernemer opstaat om zo'n kwaliteit aan ons vestigingsklimaat toe te voegen – en het gaat niet alleen om de stad Breda maar

ook om een bovenliggende voorzieningen – is dat een zeer welkome aanvulling op wat er is. Bovendien, en dat speelt daarbij natuurlijk ook, krijgt een rijksmonument een mooie nieuwe invulling. Die combinatie van belangen maakt dat wij in de vorm van een lening steun willen geven aan dat initiatief. Ik weet niet, mijnheer Koevoets, of u heel recent nog in de Nieuwstraat bent geweest, maar volgens mij vinden daar al een halfjaar bouwactiviteiten plaats en ons beeld is dat een en ander op schema ligt.

Ik deel de zorgen van heer Koevoets over de immunisatieportefeuille op de lange termijn. Dan praten wij over de opdracht om elk jaar 122,5 miljoen euro in de begroting ter beschikking te krijgen om de goede dingen voor Brabant te blijven doen. Wat de korte termijn betreft noem ik Enexis en kijk meteen naar collega Pauli omdat hij ook nu weer kan melden dat de dividenduitkeringen daar in de loop van dit jaar een meevallende ontwikkeling laten zien. Als de rentepercentages niet aantrekken, hebben wij echt wel zorgen over hoe wij onze doelstellingen op de middellange termijn gaan halen. Ik zal in de aanloop naar de Perspectiefnota met een korte notitie komen om dat voor u bespreekbaar te maken.

Bij de Brabantse Verkoop Garantie gaan wij snel met de verkoop van de woningen. Mochten wij melden dat wij in juni nog 80 woningen bezaten, het zijn er nu 58 waarvan er weer 12 verkocht zijn onder voorbehoud. Ook wij zien in onze verkoopopgave dat de woningmarkt aantrekt. Waarom, mijnheer Steenbakkers, hebben wij dan toch het risico gemeld dat wij wat moeten afwaarderen? In algemene zin zeg ik dat dit pleit voor onze behoedzaamheid en vervolgens zeg ik dat hoe meer wij naar de laatste restanten gaan, hoe incuranter natuurlijk ons aanbod wordt. Je ziet dat er ook een structureel effect is. Nogmaals, de woningmarkt trekt aan maar wel heel gedifferentieerd: op sommige plekken heel sterk en op andere plekken zien wij nog veel inertie.

Ik ben inderdaad nu aangekomen bij de inbreng van de heer Steenbakkers. Over de cijfermatigheid heb ik genoeg gezegd. Laten wij elkaar heel scherp houden bij de budgetaanpassing. Budgetaanpassingen in de context van de Burap moeten echt gaan over 2015. Het vervolg daarvan zullen wij in de begroting verwerken. Ik wil niet te veel in details treden, maar als de heer Steenbakkers specifieke vragen daarover heeft, wil ik die na de vergadering met hem delen want dat luistert vrij nauw.

De suggestie om op één A-4tje extracomptabel te laten zien hoe het Bestuursakkoord doorwerkt in de begroting is ook al gedaan in het platform. Ik heb daarop positief gereageerd.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Omdat wij direct gaan stemmen over de Burap zou ik wel de garantie willen hebben dat de budgetaanpassingen in 2016, 2017 en 2018 niet permanent zijn, maar dat zoals de gedeputeerde eigenlijk zojuist aangeeft die nog terugkomen in de begroting. Dat dit niet mogelijk is voor 2015, dat begrijp ik en daarmee kan ik instemmen. Maar als wij door in te stemmen met de Burap zaken langjarig vastleggen, heb ik wel bezwaar.

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Mijnheer Steenbakkers, ik moet met u een onderscheid maken. De structurele onderuitputting die wij nu registreren en inboeken loopt natuurlijk ook door in de meerjarenbegroting. Ik denk dat het wat selectief is. Waar wij praten over intensivering zie je dat wij hiermee nu vooral de begroting 2015 bijstellen. Overigens betreft dit besluitvorming die zal moeten plaatsvinden bij de behandeling in november van de begroting 2016.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Ik maak mijn vraag concreter. Het is dus niet zo dat als wij nu instemmen met de Burap, dit betekent dat wij permanent het onderzoeksbudget voor Provinciale Staten langjarig verlagen?

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Ik moet u dat antwoord even schuldig blijven. Als er sprake is van een meerjarige structurele onderuitputting, registreren wij die hier. U sprak ook over het budget van de IDOP's, mijnheer Steenbakkers. Dat is iets wat wij bij de begroting gaan vaststellen. De 0.3 bij de IDOP's

betreft een voorstel dat wij bij de begroting met de Staten delen om onze herprioritering in te vullen. Dat doen wij dus nu niet bij de Burap.

Staat u mij toe dat ik voor de beantwoording van uw vraag over de structurele afname van het onderzoeksbudget even ambtelijke assistentie vraag. U hebt het antwoord voordat ik klaar ben met mijn termijn. De problematiek moet helder zijn.

De heer **Steenbakkers** sprak over het huis voor Brabant met een verwijzing naar een incident dat vanochtend plaatsgevonden heeft. Weet dat de integrale vervanging van de liften nog onderdeel is van het project, dat moet nog plaatsvinden. Dat gebeurt binnen de begroting die wij daar nu voor hebben. Wij gaan eind dit jaar inderdaad het project huis voor Brabant afronden. Bij het Bestuursakkoord hebben wij gezien dat daar een eerste aframing heeft plaatsgevonden. Die had te maken met een meevallende aanbesteding. Wij zullen zeker bij de afronding van het project huis voor Brabant laten zien dat wij keurig binnen de begroting blijven.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Ik verwacht op dit punt toch een iets degelijker houding. Nu zeggen wij dat het hartstikke mooi is dat het goedkoper is uitgevallen en dat er wat vrijvalt, maar wij zien bij de afronding dat bepaalde zaken nog niet lopen. Is het dan niet verstandiger dat geld even te laten staan als reserve hiervoor? Het gaat om belangrijke dingen, namelijk de veiligheid hier in het provinciehuis. Naar mijn mening moet je daaraan geen concessies doen.

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Nogmaals, wij hebben dat zorgvuldig gewogen. In het kader van de afronding van dat project is er ook met het aframen van die 5 miljoen euro voldoende ruimte voor een goede afronding van dit project.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Hoe kan de gedeputeerde dat nu zeggen terwijl ik vanochtend mensen heb gesproken die zeggen dat zij nog niet exact weten wat het probleem is en hoe dat kan worden opgelost? Dan kun je toch ook geen budgettaire taakstelling maken?

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): De heer Steenbakkers stelt mij een heel lastige vraag. Ik weet bij God niet met wie hij gesproken heeft.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Er is een probleem dat nog niet is opgelost, maar de gedeputeerde zegt dat dit binnen het bestaande budget kan gebeuren. Ik vraag mij dan af hoe dat kan.

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Nogmaals, mijnheer Steenbakkers, u verwees naar een probleem met de liften. De integrale vervanging van die liften moet nog gebeuren en die is financieel voorzien in het project. Daarmee ronden wij de verbouwing van het huis voor Brabant ook af. Nogmaals, wij monitoren zorgvuldig. Wij hebben een weging gemaakt en het risico dat u signaleert, hebben wij meegenomen ook in de vrijval van die 5 miljoen euro. Er blijft voldoende ruimte over om het project zorgvuldig en binnen de begroting af te ronden.

Zowel de heer Steenbakkers als de heer Van Overveld stelden een vraag over het accres van min 5 miljoen uit het Provinciefonds en vroegen zich daarbij af of de provincie Noord-Brabant niet benadeeld wordt. Ik wil daarover twee dingen zeggen. Het accres is trapje op trapje af met de rijksbegroting. Meevallers is een raar woord als er sprake is van onderuitputting op de rijksbegroting, maar die kunnen er wel zijn door een lagere loon- en prijsontwikkeling. Dat laatste is het geval en dan tikt dat meteen door in onze portemonnee. Mijn tweede opmerking is dat wij in het kader van de toekomst van het Provinciefonds aandacht hebben gevraagd voor de hijgerigheid van het accres. Wij hebben daarop geen invloed, die komt zo maar ineens binnenvliegen. Ik denk dat ik namens alle provincies spreek als ik zeg dat dit een

ingewikkeld punt is. De hele discussie over de toekomstige systematiek van het Provinciefonds is op dit moment belegd bij de commissie-Janssen. Zit daar een structureel punt in? Nou, wij kijken nog steeds met argusogen hoe het met onze uitkering staat. Zoals u hebt kunnen zien in onze begroting, is die op dit moment wel erg laag, namelijk nul!

Dan kom ik bij het punt over de uitputting Europese programma's. Wij zitten in de afronding van de programmaperiode en gaan op naar de nieuwe. Het hogere percentage heeft volgens mij te maken met het feit dat wij dit jaar een aantal Europese programma's financieel afwikkelen. Vanwege de techniek moeten wij dit punt misschien schriftelijk beantwoorden.

Er is ook gesproken over de afwaardering van de BOM (Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij). In het kader van technische vragen heeft reeds beantwoording plaatsgevonden. Bij een participatiemaatschappij als de BOM kunnen faillissementen plaatsvinden in de participatieportefeuille en die moeten meteen worden genomen. Wij zijn het meest blij als er in positieve zin een exit kan plaatsvinden, maar wij leven nu eenmaal in een wereld dat je onmiddellijk de afwaardering moet nemen als bepaalde dingen voorkomen. Nogmaals, hierop is al eerder gereageerd bij de beantwoording van technische vragen.

Tegen mevrouw Van der Kammen kan ik over de Burap niet anders zeggen dan dat wij hiermee gevolg geven aan een besluit van PS om nog een Burap met elkaar te delen. Ik kijk ook naar de heer Smeets en denk dat ik ook namens hem spreek als ik zeg dat een uitnodiging om in het platform hierover te discussiëren altijd openstaat.

Mevrouw Van der Kammen sprak over de budgetten rond de taskforce veiligheid. Ik ben even heel zorgvuldig. De middelen voor de taskforce veiligheid '14, '15 en '16 zijn eigenlijk in één keer bij de Voorjaarnota 2014 ter beschikking gesteld. Daardoor kunnen nu de budgetten geraamd voor 2015 en 2016 vervallen en voor de toekomst hebben wij in het Bestuursakkoord een perspectief voor de taskforce voorzien.

Over het organisatiekostenbudget merk ik op dat de ambitie is om in de richting van de Brabantse burgers zichtbaar te maken wat de opgaven kosten.

Mevrouw **Van der Kammen** (PVV): Ik hoor de gedeputeerde hier gewoon zeggen dat de kosten voor die taskforce al gemaakt zijn in 2014. De concrete vraag is waarom dan nu gezegd wordt dat wij 1,2 miljoen euro extra te besteden hebben.

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Ik denk dat wij elkaar niet goed verstaan, mevrouw Van der Kammen. Wij hebben niet de kosten gemaakt maar wij hebben in 2014 de middelen gereserveerd voor de totale periode '14, '15, '16. Dat betekent dat hier eigenlijk sprake is van een dubbel die nu kan vrijvallen. Dat is naar mijn beste inzicht het verhaal. Organisekosten gaan over de ambitie om echt zichtbaar te maken wat de opgave kost. Wij willen die juist niet over allerlei potjes verdelen waardoor de Staten en de Brabantse belastingbetaler geen goed zicht zouden hebben op wat wij per opgave aan organisatiekosten maken.

Mevrouw Van der Kammen heeft ook gevraagd naar de integrale aanpak van leegstand, leefbaarheid en demografische ontwikkeling en de sociale veerkracht rond huisvesting statushouders. Volgens mij vervallen wij in herhaling als wij hier wederom vertellen dat wij daar samen met de gemeenten een opgave hebben in te vullen. Ik ben ook door de Staten aangemoedigd om hier zeker niet stil te zitten. Ik kan niet anders dan dit antwoord geven op uw vraag, mevrouw Van der Kammen.

D66 heeft een opmerking gemaakt over het bedrag van 16 miljoen euro. Dit is een optelsom van alle lasten die in het programma ruimtelijke ontwikkeling worden bijgesteld. Als u wat verdergaat, ziet u op pagina 21 onderaan datzelfde getal terug. Dan is het een optelsom van alle bedragen die in de tabellen daarboven ook inhoudelijk zijn toegelicht. Een grote post daarin betreft een bijstelling van de planning

rond de Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat. Die maakt dat de uitslag daar zo fors is. Het is dus een totalisatie van wat in de tabellen daarna wordt toegelicht.

Over het economisch programma had ik al in de richting van mevrouw Brunklus aangegeven dat veel gaat over de discussie hoe wij de formulering in de begroting met elkaar scherp maken. Weet dat er een uitvoeringsagenda in de maak is zodat u én bij de begroting én in de loop van volgend jaar die discussie met de heer Pauli kunt voeren. Ik ken de heer Pauli. Hij zal die discussie met u willen aangaan.

Ik denk dat ik de vragen van de heer Van Overveld van de fractie van 50PLUS inmiddels heb beantwoord, met uitzondering van één vraag over dat gekke beeld dat halverwege het jaar de uitgaven bijvoorbeeld nog op 16% zitten. Nogmaals, wij hebben dat in algemene zin toegelicht. De administratie van de financiën loopt nu eenmaal altijd behoorlijk achter bij de feitelijke uitgavenactiviteiten. Wij kijken naar de prestaties. Op weg naar de jaarrekening zult u zien dat de financiën via die inhaalslag daarmee op het laatste moment toch in de pas komen.

De heer Vreugdenhil vroeg naar de GOL. Ik ben niet zeker of in de momentopname die wij bij deze Burap hebben gemaakt al is meegenomen dat wij komen tot een bijstelling in de aanpak van de Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat zoals ik die reeds tijdens een bijeenkomst van Staten- en raadsleden heb mogen toelichten. De heer Vreugdenhil maakte een inhoudelijk opmerking over de doorloopnelheid van de verschillende procedures en verwees daarbij naar het provinciaal inpassingsplan. Het zou gek zijn als dit college niet zou beamen dat wij daarbij tempo willen maken. Ik wil u aanbieden de bijstelling van de planning van de GOL en daarmee de planning van de uitgaven nog even op papier te zetten, zodat wij in ieder geval zeker weten dat wij het over hetzelfde hebben.

De heer **Vreugdenhil** (CU/SGP): Ik dank de gedeputeerde voor zijn toezegging. Ik zou het mooi vinden als wij binnen deze bestuursperiode tot een afronding kunnen komen. Ik denk dat dit precies kan en dat dit een mooi signaal is aan onze partners als wij die klus binnen deze periode kunnen klaren.

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Die uitdaging wil ik graag aannemen. Tegelijkertijd weet de heer Vreugdenhil dat wij uit het gebied heel veel echt goede suggesties hebben gekregen om nog eens goed te kijken naar een aantal onderdelen. Dat was de essentie van die bijeenkomst met Staten- en raadsleden. Wij moeten hier een balans vinden tussen draagvlak, zorgvuldigheid en tempo.

De laatste vraag die ik wil beantwoorden is een vraag van de heer Heijman over de woningbouwprognoses. Hij heeft gelijk als wij slechts een keer in de vier jaar onze verrekijker zouden pakken om te kijken hoe het erbij staat. Zo werkt de systematiek niet. Wij maken een keer in de vier jaar prognoses. Dat zou ik niet willen versnellen, want dan wordt iedereen gek. Prognoses zijn een basis om inderdaad op middellange termijn te plannen, maar weet dat wij jaarlijks monitoren. Monitoren is meer dan alleen inventariseren hoe het echt verloopt, het kan ook leiden tot bijstelling van afspraken. Met deze systematiek willen wij helderheid creëren met prognoses die wij niet elk jaar hijgerig opnieuw maken, maar wij monitoren en sturen wel bij. Dat is zeker bij de woningmarkt hoogst actueel.

Voorzitter. Ik ben hiermee aan het einde van mijn antwoord. Ik kijk even naar collega Van den Hout voor het beantwoorden van de vragen die rondom de EHS zijn gesteld.

De heer **Koevoets** (VVD): Voorzitter. Ik heb nog even een vraag naar aanleiding van de betogen van verschillende fracties. Het is ook in de beantwoording van de heer Van Merrienboer aan de orde geweest. Ik constateer dat verschillende fracties nog niet helemaal in zijn met de methodiek die wij in de begroting hanteren. Dat wil zeggen dat op het moment dat wij over zaken beschikken de kosten worden genomen en niet op het moment dat wij zij uitgeven. Dat leidt natuurlijk tot dit soort verschillen. Toen het werd ingevoerd, hebben wij ook gezegd dat wij dit zouden kunnen verwachten en wij zien nu dat het inderdaad gebeurt. Ik vraag de gedeputeerde om daarop te blijven wijzen ook straks bij de begroting. Aan de

collega's in deze zaal vraag ik om dit mee te nemen, zo werkt de methodiek nu eenmaal op dit moment. Soms is dat lastig.

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Het is een heel welkome aanvulling, mijnheer Koevoets. Ik ben blij dat u dit nog even wil markeren. Het is ook voor ons een uitdaging om dat elke keer goed zichtbaar te maken. Het heeft te maken met de cijferbrij en de hoeveelheid cijfers die wij u nog voorschotelen. Ik pak de handschoen op om dit ook in de volgende ronde nog nadrukkelijker te markeren.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Voorzitter. Valt de glastuinbouw ook onder het dossier van deze gedeputeerde?

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): De vraag van de heer Van der Wel bevatte inderdaad ook beleidselementen, maar mevrouw Spierings geeft antwoord op het onderdeel glastuinbouw.

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Voorzitter. De VVD vraagt zich af of de gronden wel marktconform aangekocht worden en of de manifestpartners hun bod gestand doen. Als het GOB (Groen Ontwikkelfonds Brabant) al gronden aankoopt, gebeurt dat marktconform. Dat gebeurt dat zo min mogelijk, het liefst hebben wij dat de eindbeheerder zelf dat meteen doet. Er liggen minimaal twee taxaties aan ten grondslag.

Doen de manifestpartners hun bod gestand? Zij beginnen nog maar net met het uitvoeren van projecten. Het bod van de manifestpartners is met name gericht op winst die zij in het proces kunnen behalen door te bezuinigen op de wijze waarop zij een gebied gaan inrichten of beheren. Dat moet zich nog gaan voordoen.

Bij de uitvoering van het programma Landschappen van Allure zijn er nu nog geen tekenen dat projecten vertraagd worden. Wij zien echter wel dingen gebeuren. Als ik kijk naar wat er op het gebied van wijziging van bestemmingsplannen voor een aantal projecten nodig is, reken ik er op dat er een aantal vragen komt voor verlenging van subsidie. Op dat moment zullen wij bekijken of die aanvragen terecht zijn. Vooralnog is er dus geen vertraging maar dat gaat waarschijnlijk wel gebeuren net zoals bij de verbouwing van een keuken vertraging optreedt.

De heer Steenbakkers van de fractie van het CDA vraagt waarom er zo veel extra geld gevraagd wordt voor de Omgevingsdiensten. Die vraag is al beantwoord. Ik verwijs naar pagina 32 van de technische vragen. Er zijn binnen de Omgevingsdiensten heel concreet een zestal posten aan te wijzen waarvoor extra geld nodig is en een post heeft betrekking op onze eigen administratie.

Is het Natuurmuseum tevreden met de bijdrage? Wij geven het Natuurmuseum minder dan het gevraagd heeft. In die zin is het dus niet tevreden, maar het is wel tevreden met het feit dat wij bijna 4 ton bijdragen aan de vernieuwing van het museum. Dit bedrag was in geen van onze beleidsportefeuilles financieel op te vangen. Wij hebben de bijdrage die wij besteden aan het Natuurmuseum verlaagd en gefinancierd uit de algemene middelen.

De subsidies aan het Brabants Landschap en het BPG (Brabants Particulier Grondbezit) zijn nog onderwerp van gesprek. Ik verwijs naar pagina 33 van de Burap. De PVV vraagt hoe dat kan en of wij mensen aan het handje nemen als een subsidieaanvraag niet klopt. Het is ja en nee.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): De gedeputeerde zegt dat het Natuurmuseum tevreden is met de bijdrage, maar ik krijg informatie dat het toegekende bedrag veel lager is dan het aangevraagde bedrag. Ik weet niet hoe de gedeputeerde dan kan zeggen dat het museum er tevreden mee is. Waar baseert hij dat op?

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Mijn antwoord was iets langer. Het museum krijgt minder dan het gevraagd had en is in die zin dus niet tevreden, maar het wel blij met het feit dat de provincie bijna vier ton bijdraagt aan de vernieuwing. Het een beetje van tweeën één.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): Ik heb informatie dat aan het museum is toegezegd dat het meer zou krijgen. Ik dacht €420.000, maar het wordt nu €377.000. Daar zit dus wel degelijk een verschil tussen. De oorspronkelijke aanvraag was €640.000. Het is dus bijna een halvering van het aangevraagde bedrag. Ik vraag mij af waar de informatie van de gedeputeerde dan op stoelt.

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Ik begrijp werkelijk niet wat mevrouw Brunklaus nu nog vraagt. Ik kan nog een keer zeggen dat het museum niet tevreden met het bedrag omdat dit beduidend minder is dan wat aangevraagd is, maar dat het wel blij is met de bijdrage van bijna vier ton aan de vernieuwing van het Natuurmuseum. Sorry!

GroenLinks heeft ook gevraagd om PS te betrekken bij de voortgang van de Omgevingsdiensten en of het geld voldoende is om de zaak op niveau te brengen. Ik verwijs mevrouw Brunklaus naar pagina 32 van de technische vragen. Naar aanleiding van een vraag van de Partij voor de Dieren staat daar naar mijn mening helder aangegeven wat er gedaan moet worden en wat daarmee gebeurt. De drie algemene besturen van de diensten zijn op dit moment bezig met het vaststellen van hun verbeterplannen. Die sturen wij de Staten misschien nog in oktober maar uiterlijk begin november toe. Natuurlijk kunnen wij met de Staten daarover spreken.

De realisatie van de EHS zou nog in de kinderschoenen staan en schamele resultaten laten zien. Het project loopt tot 2027, dus wij hebben nog wel even tijd. Het blijft enigszins achter omdat nu vooral de manifestpartners aan zet zijn. Zij moeten programma's indienen bij het GOB. Er kan pas gefinancierd worden naarmate er plannen worden ingediend. Dat blijft nog enigszins achter. Overigens was dat wel te verwachten. Het opnieuw opstarten van het proces na Bleker heeft even tijd nodig.

De Partij voor de Dieren sprak over de onderbesteding op het gebied van water. Er is inderdaad een onderbesteding. Het geld was niet nodig voor het realiseren van de doelen die wij ons in die periode hebben gesteld. Dan geldt de normale begrotingsregel dat dit geld teruggaat naar de algemene middelen. Waarom worden er zo veel herstelmaatregelen genomen in de natuur en geen preventieve maatregelen? Volgens mij doen wij allebei. PAS-maatregelen zijn natuurmaatregelen voor honderden miljoenen, maar tegelijkertijd zijn het ook herstelmaatregelen want die stikstof is eerst in zo'n gebied terechtgekomen. Volgens mij is er geen harde lijn te trekken tussen natuur- en herstelmaatregelen.

In het kader van de PAS is de zeer interessante vraag gesteld of het Volkswagenschandaal nog gevolgen gaat hebben. Daar was ik ook even bang voor. Vreemd genoeg heeft onze landelijke overheid niet de cijfers van de industrie gebruikt maar haar eigen meetgegevens, juist omdat zij wist dat die behoorlijk afweken. Dan vraag je je af waarom zij dat ons niet verteld heeft, maar voor de PAS is er dus relatief weinig aan de hand. De Volkswagen staat op zijn meest vervuilende manier in de PAS.

Verder heeft de PvdD opgemerkt dat het agrarisch natuurbeheer niet effectief is. Daarover is inderdaad een rapport verschenen vorig jaar, maar dat ging over een ander soort natuurbeheer dan wij hier plegen. Het ging om grootschalig vlakdekkend natuurbeheer. Dat is inderdaad niet efficiënt en dat doen wij ook niet. Wij passen agrarisch natuurbeheer vooral toe buiten de EHS. Wij denken namelijk dat het voor onze doelen op het gebied van biodiversiteit onvoldoende is om alleen de EHS aan te leggen. Ook op het platteland moeten natuurmaatregelen getroffen worden. Dat kan het beste gebeuren met agrarisch natuurbeheer door agrariërs zelf.

Waarom draagt ecologie bij aan de bezuinigingen? Ook dat vond ik een goede vraag! Dit is een collegiaal college. Wij hebben de opdracht om te komen tot een sluitende begroting. Daaraan dragen wij allemaal ons steentje bij. Deze Burap laat overigens zien dat dit relatief pijnloos is gebeurd.

De heer **Vreugdenhil** vraagt naar de relatie met de BZW en de ZLTO, vooral naar aanleiding van de PAS-maatregel. Het is een on going process. Er is zeker na juli met de ZLTO nog volop gesproken over de beleidsmaatregel in het kader van de PAS. Overigens neemt de ZLTO gewoon deel aan alle overleggen die samen met de provincie plaatsvinden. Zo heet wordt de soep nu ook niet gegeten. Met de BZW hebben wij gisteren nog een goed gesprek gehad. Zij heeft haar onderzoek afgerond en zal dat binnenkort publiceren. Wij hebben aangegeven dat wij dit een ondermaats onderzoek vinden en hebben de BZW aangeboden om samen op zoek te gaan naar wat nu eventuele bedreigingen voor het bedrijfsleven zijn, zijnde niet de veehouderij, en samen serieus te kijken hoe wij dit kunnen oplossen. Deze maatregel is immers in eerste instantie niet bedoeld om die sector te treffen, maar tegelijkertijd vragen wij natuurlijk van alle ondernemers, dus niet alleen in de veehouderij, om zich te houden aan de normen die landelijk worden opgelegd voor depositie van stikstof en ammoniak op kwetsbare natuurgebieden. Iedereen moet daaraan bijdragen, ook het bedrijfsleven. Volgens mij heb ik alle vragen beantwoord. Als dat niet zo is, hoor ik dat wel.

De **voorzitter**: Daar komen veel mensen om te interrumperen. Ik geef als eerste het woord aan de heer Smeets.

De heer **Smeets** (D66): Voorzitter. Ik heb lang onderhandeld over de plaats waar ik ging zitten in deze zaal. Soms heeft dat voordelen! Misschien kan de gedeputeerde mij corrigeren want ik zat even te onderhandelen over een motie. Ik heb een vraag gesteld over een evaluatie van de projecten van het programma Landschappen van Allure door de Zuidelijke Rekenkamer (ZLK). Is zo'n evaluatie gepland en door wie wordt die uitgevoerd?

De heer **Van den Hout** (GS;SP): De regeling Landschappen van Allure is twee keer opengesteld. Beide tranches worden in 2017 geëvalueerd door de provincie zelf.

De heer **Vreugdenhil** (CU/SGP): Ik heb een vraag over het onderzoek van de PAS. De gedeputeerde zegt dat hij het onderzoek heeft ontvangen maar dat het wat ondermaats is. Dat is denk ik ook de reden dat wij het nog niet hebben gekregen. Tegelijkertijd zegt de gedeputeerde dat hij met de BZW in gesprek gaat om die cijfers op tafel te leggen. Mag ik dat als een toezegging zien dat hij dit samen met de partijen bundelt en als een gezamenlijk uitkomst van die extra beleidsmaatregel aan de Staten presenteert, zodat wij vanuit alle invalshoeken – agrarisch, industrie en provincie – een helder beeld krijgen van de gevolgen van die beleidsmaatregel?

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Ja, dat kunnen wij doen. Het is overigens niet ons onderzoek, de BZW heeft zelf een onderzoek laten doen door een extern bureau. Dat onderzoek vonden wij ondermaats, maar nogmaals het is niet ons onderzoek. De BZW zal dat gewoon publiceren. Als wij zowel van de BZW als van de ZLTO de stukken bij elkaar hebben over wat zij nu eigenlijk vinden van de beleidsmaatregel en welk effect die heeft op hun achterban en wij daarover onze mening hebben gevormd, komen wij daarmee naar de Staten.

Mevrouw **Van der Kammen** (PVV): De gedeputeerde stond daarnet op het punt om onze vraag over het aan het handje nemen van subsidievragers te beantwoorden, maar het antwoord heb ik nog niet gehoord.

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Dat is waar want toen kwam er een interruptie. Ik begon mijn antwoord met ja en nee. Het is niet zo zwart-wit dat een aanvraag wel of niet klopt. Er kunnen gewoon foutjes

inzitten. Er kunnen zaken inzitten die onduidelijk zijn en waarover wij vragen hebben. Dan gaan wij gewoon in gesprek met de aanvrager, zoals dat ook gebeurt bij het aanvragen van vergunningen. Het is wel degelijk een gesprek voordat een aanvraag definitief beoordeeld wordt. In dat gesprek zitten wij nog met Brabants Landschap en BPG.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Ik dank de gedeputeerde voor de goede beantwoording. Het is fijn dat wij een evaluatie krijgen van de Omgevingsdiensten. Dat is heel belangrijk.

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Ik weet niet of ik dat heb toegezegd; ik weet bijna wel zeker dat dit niet het geval is!

De heer **Van der Wel** (PvdD): Dan zou dat in ieder geval moeten gebeuren. Ik heb in dat verband opgemerkt dat gegevens niet altijd goed worden geregistreerd of bijgehouden. Dat heb ik uit de antwoorden gehaald.

Als de gedeputeerde nu terugkijkt met de Burap vindt hij dan dat de gemeenten voldoende hebben bijgedragen aan de Omgevingsdiensten? Ik haal er even één ding uit: de frequentie van controle op veehouderijen is bij de provincie vele malen hoger dan bij de gemeenten. Dat lijkt een soort oneerlijk verhaal te worden.

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Dat laatste klopt. Daarom werken wij nu aan het implementeren van de landelijke handhavingsstrategie. Daarin staan kwaliteitsnormen die de dienst moet halen, ongeacht of de opdracht afkomstig is van de provincie of de gemeenten. Ik ben het met de heer Van der Wel eens dat dit inderdaad gelijkgeschakeld moet worden. Het bevoegd gezag – in dit geval een gemeente – bepaalt zelf hoeveel controles het wil uitvoeren en ook hoeveel geld het daaraan wil uitgeven. Wij hebben bij begrotingsbehandelingen bij verschillende diensten aangegeven dat wij vinden dat gemeenten onvoldoende bijdragen. Wij denken namelijk dat zij niet alle taken hebben overgedragen die zij zouden overdragen, of wel de taken hebben overgedragen maar het werk niet leveren omdat sommige gemeenten geld hebben achtergehouden dat zij als het ware vanuit het Provinciefonds hebben gekregen bij een verschuiving van bevoegdheden van de provincie naar gemeenten. Inderdaad op verschillende niveaus bij alle drie de diensten hebben wij op sommige gemeenten kritiek omdat zij te weinig bijdragen. Wat doe je eraan?

De heer **Van der Wel** (PvdD): Wij lazen dat in de registratie gegevens over controle en handhaving niet altijd goed terug te vinden zijn. Klopt dat of is dat niet helemaal zo?

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Ik weet niet of ik de vraag goed begrijp. Als de heer Van der Wel zegt dat gegevens niet altijd terug te vinden zijn, is mij dat net iets te algemeen.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Daar hebt u helemaal gelijk in.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): Dat gaat goed tussen de SP en de Partij voor de Dieren! Ik heb de gedeputeerde nog niets horen zeggen op mijn vraag of hij genoeg middelen heeft voor de bijdrage voor het handhaven van de PAS. Ik heb daarbij verwezen naar het verslag van de gesprekken over het Bestuursakkoord waarin de gedeputeerde heel duidelijk heeft aangegeven 90 miljoen euro nodig te hebben. Nu wordt er 30 miljoen euro omgebogen. Dat is volgens mij maar een derde van die 90 miljoen euro. Hoe denkt de gedeputeerde hierover? Gaat hij op een andere manier geld hierheen sluisen? Ik vraag dit ook in relatie tot het beter moeten functioneren van de Omgevingsdiensten.

De heer **Van den Hout** (GS;SP): De vraag is helder. Bij de gesprekken over het Bestuursakkoord ging het niet om 90 miljoen euro voor handhaving maar om extra geld voor het uitvoeren van PAS-maatregelen. Als wij beginnen met die uitvoering, voorzien wij een prijsopdrijvend effect op zijn minst op grondprijzen. Het budget is afgestemd op de huidige prijzen. Wij zien dus dat wij tekort gaan komen. Daarover ging dat geld, niet over handhaving.

Ik denk niet dat er extra handhaving nodig is. De PAS verandert wel de systematiek van het aanvragen en het beschikken over vergunningen maar er komen nu niet meer of ingewikkelder vergunningen. Er was natuurlijk al een Natuurbeschermingswet. Die handhaving wordt voortgezet in de PAS-periode.

Mevrouw **Brunklus** (GroenLinks): Als ik het goed begrijp zegt de gedeputeerde dat hij vooruit kan met het bedrag van bijna 30 miljoen, dat het genoeg is om op dit gebied zijn werk te doen?

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Ja, voorlopig wel. Een deel van de kostenstijging bij de Omgevingsdiensten komt door het aantrekken van de economie. Naarmate de economie verder aantrekt, komen er meer vergunningaanvragen binnen. Voor al het werk dat daarvoor gedaan moet worden, is de leges zeker niet kostendekkend. Voor sommige vergunningen mogen wij geen leges vragen en sommige taken die wij verrichten in het kader van vergunningverlening worden niet terugbetaald door de leges. Het kost ons dus geld. Als de economie aantrekt, zal er meer geld naar de Omgevingsdiensten moeten, maar voorlopig is dit bedrag genoeg.

De **voorzitter**: Dan is er nog anderhalve minuut over voor GS om de resterende vragen te beantwoorden.

Mevrouw **Spierings** (GS;D66): Voorzitter. Ik denk dat ik daarvan ongeveer een minuut heb. Er zijn wat vragen gesteld die te maken hebben met agrarische ontwikkeling. Ik wil beginnen met aan te geven dat ik volop in gesprek ben met de agrarische sector, zowel met individuele ondernemers als met de ZLTO, over tal van onderwerpen. Het zijn goede constructieve gesprekken, ook al zijn wij het niet altijd eens.

Specifiek over de glastuinbouw zou ik willen opmerken dat de regeling die wij hebben gehad voor concentratie op dit moment niet werkt. Dat heeft te maken met de manier waarop de glastuinbouwsector in Brabant in elkaar zit. In Gelderland ziet die sector er anders uit en heeft die regeling wel gewerkt.

Er is gevraagd of wij onderzoek hebben gedaan naar de vraaguitval. Dat hebben wij als provincie niet specifiek gedaan, maar het moge duidelijk zijn dat er in glastuinbouw relatief weinig geld is verdiend. Dat is voor bedrijven ook een barrière om zich te verplaatsen naar onze concentratiegebieden. Daarbij komt nog de Ehec-crisis die er is geweest en problemen met de export. Tegelijkertijd zien wij wel uitdagingen voor de glastuinbouw, vandaar dat de 2 miljoen euro die daarvoor gereserveerd waren, graag willen overhevelen naar volgend jaar om die in POP3 (Plattelands Ontwikkelingsprogramma) te laten meelopen. Die gelden blijven dus beschikbaar voor de tuinbouw en gaan niet naar iets anders.

Dan was er nog een vraag over het vele geld dat überhaupt gemoeid is met landbouw en of wij de landbouw niet als industrie zouden gaan zien. Het geld dat daarmee nu gemoeid is, gaat bijvoorbeeld zitten in de transitie en in het urgentieteam. Het is niet zo dat dit geld gaat naar bijvoorbeeld mestverwerking zoals hier even werd geframed. Dat wil ik even duidelijk gemaakt hebben.

De heer **Van der Maat** (GS;VVD): In twintig seconden dan, voorzitter! Er staat nog een vraag open van de heer Steenbakkers over het onderzoeksbudget. Er liggen twee besluiten voor. Nu bij de Burap is op basis van de huidige onderzoeks kalender het voorstel inderdaad om een bijraming te doen van een ton. In de begroting ligt het structurele beeld voor om op basis van onderzoeksagenda die ook in de begroting

staat voor 2016 en verder een ton af te ramen. Dat besluit ligt bij de begroting voor. Dan beschikken de Staten tevens over de onderzoeksagenda en kunnen zij beoordelen of de opgaven en middelen in balans zijn.

De **voorzitter**: Ik constateer dat wij meteen kunnen doorgaan met de tweede termijn van de Staten.

De heer **Koevoets** (VVD): Voorzitter. Ik wil GS danken voor de beantwoording en de ambtenaren voor al het werk dat achter de schermen gedaan is. Wij hebben nog een belangrijke vraag openstaan. Ik wachtte op het moment dat de heer Swinkels aan bod kwam, want die vraag gaat over het Museumkwartier. Graag nog een reactie.

Verder zijn wij heel tevreden met de beantwoording.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Voorzitter. Ik dank de verschillende gedeputeerden voor de heldere beantwoording. Er staan eigenlijk nog drie puntjes open. De rest is voor ons afdoende beantwoord.

Het eerste puntje is eigenlijk een opmerking die ik bij de begroting had willen maken, maar de heer Koevoets begint er nu over. Het is een cruciaal punt waarover wij in de Staten breder moeten nadenken. Dat betreft de vraag hoe wij die 122,5 miljoen euro na 2018 overhouden. Daarop wordt bij de begroting dieper ingegaan. Wij komen dan met een voorstel.

Wij hebben nog twee vragen over de inhoud van de Burap. De eerste vraag betreft toch de Omgevingsdiensten. Ik vind de beantwoording een beetje makkelijk. Enerzijds wordt verwezen naar de technische vragen die keurig zijn beantwoord door de gedeputeerde, dat klopt, maar anderzijds hebben wij toch echt een probleem. Daar beginnen niet voor niets alle fracties over. Wij zijn blij met de verbeterplannen, prima. Wij hopen dat die zo spoedig mogelijk naar de Staten komen. Wij weten dat de gedeputeerde er druk mee bezig is. Het punt dat toch gemaakt moet worden, is dat wij in die Burap lezen dat het een inschattingfout van het college is geweest. Ons is altijd voorgespiegeld dat de aanloopkosten van de Omgevingsdiensten terug zouden worden verdiend met de inverdieneffecten. Nu blijkt dat niet het geval te zijn. Wees nu fair en eerlijk, klopt het dat daar gewoon een fout is gemaakt?

Vraag twee betreft het punt waarover ik in een wat dieper debat met de heer Van Merrienboer ben geraakt. Het gaat over de veiligheid in het Provinciehuis en de aframing in de Burap voor het huis van Brabant die daaraan vastzit. Het is een probleem dat te maken heeft met de veiligheidsdeuren. Ik begrijp dat niet precies en de gedeputeerde waarschijnlijk ook niet. Daarvoor hebben wij hier technici. Het heeft met brandwering te maken en het is belangrijk dat dit goed en ordentelijk in elkaar zit. Kan de gedeputeerde toezeggen dat dit gewoon geregeld wordt wat er ook gebeurt, ongeacht of de reservering nu al dan niet vrij gaat vallen ten behoeve van het Bestuursakkoord? Als wij deze toezegging krijgen, hoeven wij geen motie in te dienen om dat alsnog te regelen.

De heer **Heijmans** (SP): Omdat wij even kort gesproken hebben over de eventuele motie, wil ik even interrumpen. Ik vind het heel terecht dat de heer Steenbakkers opmerkt dat wij niet moeten spelen met de veiligheid. Daarin moeten wij geen enkele risico nemen. Ik weet eigenlijk zeker dat alle fracties in deze Staten dat met hem eens zijn. Ik zou mij bij de vraag van de heer Steenbakkers willen aansluiten en van het college willen horen dat mocht het anders zijn en mochten er binnen het bestaande budget te weinig middelen zijn, er absoluut nooit of te nimmer beknibbeld wordt op die veiligheid en dat er, mocht dat nodig zijn, desnoods extra budget komt. Wij gaan als Staten niet meemaken dat wij hier gaan beknibbelen op veiligheid om het binnen het budget te houden.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Ik ben aan het einde van mijn tweede termijn. Als ik een motie wil indienen, moet dat formeel nu gebeuren maar ik heb de reactie van de gedeputeerde nog niet gehoord. Ik

laat de orde even aan u over, voorzitter. Is het mogelijk dat de gedeputeerde even kort reageert of wat doen wij?

De **voorzitter**: Het is na de beantwoording van de gedeputeerde in tweede termijn nog mogelijk om een motie in te dienen.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw **Van der Kammen** (PVV): Voorzitter. Er zijn een paar vragen onbeantwoord gebleven, onder meer Visit Brabant. Wij hebben gevraagd waarom in dat project de focus zo eenzijdig gelegd is op vooral de steden en niet heel Brabant met al zijn dorpen.

Wij hebben ook een vraag gesteld over de Rafaëldialogen, namelijk hoe het college die werkwijze succesvol kan noemen en zegt dat die vruchten afwerpt terwijl er sprake is van een verscherping van de verhoudingen met de agrarische sector door zonder dialoog maatregelen in te voeren.

Wij hebben ook gesproken over de toepassing van warmtekansen waaruit zeven kansen naar voren zouden zijn gekomen en hebben gevraagd of het college kan aangeven of er van die zeven kansen eentje haalbaar is zonder de inzet van subsidies of andere financiële overheidssteun. Wij willen graag een antwoord op die vraag.

Wij hebben gevraagd wat de meerwaarde is van nul op de meter en wij hebben de belangrijke vraag gesteld, wanneer het geld van de motorrijtuigenbelasting nu eens teruggaat naar de burger.

De heer **Smeets** (D66): Voorzitter. Een korte reactie. Ik heb in mijn bijdragen ook gesproken over de onderuitputting van de budgetten voor de griffie en ook over de onderuitputting bij de ondersteuning van fracties en gelden die teruggestort worden. Ik heb hierop geen reactie ontvangen en vraag het college of wij daarop kunnen terugkomen bij de begroting 2016. Ik was ook benieuwd naar een reactie van GS.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): Voorzitter. In eerste termijn heb ik opmerkingen gemaakt over zaken die bij de begroting lijken thuis te horen. Dat besepte ik natuurlijk terdege, maar omdat wij met een lancering bezig zijn, wilde ik alvast wat brandstof meegeven voor de begrotingsbesprekingen. Ik heb mij daarbij vooral gefocust op de economie en heb gevraagd om zaken waarop wij kunnen afrekenen, bijvoorbeeld als wij gaan investeren in werkgelegenheid in West-Brabant en zeggen dat wij daarmee 30.000 mensen aan het werk kunnen helpen. Laten wij dat dan op de een of andere manier duidelijk uitdrukken, zodat wij daarover met elkaar een gesprek kunnen hebben als wij een paar jaar verder zijn. Op veel terreinen moeten wij veel beter kunnen sturen en bij economie ontbreekt die mogelijkheid echt.

Ik kom toch nog even terug op het Natuurmuseum. Er werd mij verweten dat ik niet goed zou luisteren of het niet goed begreep. Vorig jaar bij de begroting hebben wij samen met de SP en het CDA een motie ingediend over het Natuurmuseum. Daarin stond expres geen bedrag vermeld maar er zijn wel verwachtingen gewekt. Het heeft een heel jaar geduurd voordat deze motie werd uitgevoerd, terwijl die vorig jaar al urgent was. Dat wilde ik toch even zeggen. Het bedrag wordt nu lager en het is best mogelijk dat wij daarop terugkomen bij de begroting als dat nodig is.

GroenLinks zal niet voor deze Burap stemmen. Het is tegelijkertijd een begrotingswijziging en mijn fractie is het niet eens met de principes die op een aantal beleidsterreinen worden gehanteerd. Bij cultuur hebben wij gevraagd om dat geld voor cultuur te houden. Nee, zo wordt er gezegd, dat gaat naar de algemene reserve.

In de vorige Statenperiode heb ik heel veel werk gemaakt van het onderwerp glastuinbouw. Nu wordt gezegd dat het geld dat wij voor glastuinbouw hebben staan, daar wel voor gereserveerd blijft. Het geld

dat voor natuur vrijvalt, gaat naar de algemene reserve. Dus voor natuur kan wel geld vrijvallen. Dat is de reden dat wij niet voor deze Burap zullen stemmen en ook niet voor deze begrotingswijziging.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Voorzitter. Beste kijker en luisteraar. Het zal u niet verbazen dat er een enorme koerswijziging aankomt. Wij beginnen weer opnieuw bij de Burap en wij gaan een aantal posten rigoureus omgooien, te beginnen met de 2 miljoen euro waarover mevrouw Bruncklaus sprak.

De **voorzitter**: U hebt wel de spreektijd van de Partij voor de Dieren niet die van de SP, mijnheer Van der Wel.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Oké. Alle gekheid op een stokje, wij delen wel de opmerking van mevrouw Bruncklaus in dezen. Het is natuurlijk maar waaraan je prioriteiten hecht. Wij vinden wel dat wij steviger vast moeten gaan houden aan het geld voor natuur. Wij hebben in de vorige periode al eerder een duit in het zakje gedaan. Als ik zeg "wij" doel ik op de partijen die de natuur een warm hart toedragen. Dat gebeurt nu indirect weer en ik vind dat wij als Staten moeten zeggen: nu gaan wij écht voor die doelen en elke onderuitputting stoppen wij gewoon weer terug in waar die hoort en dat is de ontwikkeling van natuur voor onszelf, voor onze kinderen en voor de kinderen van onze kinderen. Wij moeten daar echt niet te lichtzinnig over denken.

Misschien in aanvulling op wat mevrouw Bruncklaus zei over het belangrijke thema veehouderij merk ik op dat wij in de Burap in die zin afrekenbare factoren hebben gemist. Ik zie dat er geld naar de veehouderij gaat, ik zie dat er speerpunten zijn, ik weet dat er een omschakeling is, maar het moet naar mijn mening meer gekwantificeerd worden naar omgeschakelde bedrijven, wat ons betreft ook bedrijven die van gangbaar naar grondgebonden en/of biologisch gaan. En bij de activiteiten die de provincie organiseert, gaat het er ons natuurlijk niet om dat geteld wordt hoeveel activiteiten de provincie organiseert voor de veehouderij maar meer welk publiek er bereikt wordt, ontstaat er een andere denkwijze en krijgen wij daarin voldoende burgers mee. Dat soort factoren hadden wij willen zien en die willen wij natuurlijk graag zien in de volgende Burap.

De heer **Heijmans** (SP): Voorzitter. Mag ik iedereen aanraden te stoppen met roken? Kijk maar eens hoe jong ik eruit zie sinds ik gestopt ben!

De **voorzitter**: Ik constateer dat er verder bij de Statenleden geen behoefte meer bestaat aan een tweede termijn. Het college heeft geen behoefte aan een korte schorsing, dus wij kunnen meteen doorgaan.

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Voorzitter. Ik kan heel kort zijn. De collega's zullen ook een aantal vragen beantwoorden.

Het huis van Brabant is een belangrijk punt. Er is en er wordt niet bekribbeld op veiligheid. Ik heb aangegeven dat wij bezig zijn het project uit te voeren zoals wij dat hebben voorbereid. Bij de liften moet nog een aantal activiteiten worden uitgevoerd. Er wordt daarop niet bekribbeld, dat zeg ik u toe.

Mevrouw Bruncklaus zette wat vrijvallen op een rij en wekte daarbij de indruk alsof dat willekeurig zou zijn. Dat is natuurlijk niet zo. Er vindt vrijval plaats als doelen gerealiseerd zijn en er geld overblijft, of er is structureel onderuitputting. En als ik kijk naar de budgetten die wij rond de glastuinbouw hebben opgenomen, praten wij over het nieuwe POP-programma waar wij een financiële inspanning moeten verrichten om dat mogelijk te maken. Het gaat hier om een programma waarbij nog een dekkingstekort moet worden ingevuld. Dat is een totaal andere situatie dan de voorbeelden die mevrouw Bruncklaus noemt. Ik zeg dit voor de volledigheid.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): Dat vraagt natuurlijk om een reactie. Ik snap het antwoord wel. Er worden natuurlijk keuzes gemaakt. Er is besloten om in de glastuinbouw verder geld te investeren, dat is een politieke keuze van dit college geweest. En bij dat geld voor cultuur had het college ook kunnen zeggen dat geld bewaren wij en dat zetten wij in bij het nieuwe cultuurprogramma. Het college heeft echt keuzes gemaakt. Ik kan het echt niet anders zien.

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Ik heb u willen meenemen in de systematiek, mevrouw Brunklaus. Wij willen de koninklijke weg bewandelen opdat wat voor u ter algemene afweging beschikbaar moet komen, ook beschikbaar komt. Ik wil niet toe c.q. terug naar een begroting waarin alle reserves benoemd zijn. Als zij niet nodig zijn, horen zij vrij te vallen zodat zij voor andere doelen kunnen worden ingezet. Dat wilde ik nog even onderstrepen.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): En dat ben ik van harte met de gedeputeerde eens.

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): De motorrijtuigenbelasting is ons algemeen dekkingsmiddel. Het feit dat wij in Brabant op dit moment de motorrijtuigenbelasting hebben bevroren, mevrouw Van der Kammen, kunt u in het kader van lasten voor de burger ook zien als per saldo eerder een verlichting dan een verzwaaring. Wij gaan de MRB (Motorrijtuigenbelasting) niet koppelen aan mobiliteit omdat wij daarvoor een behoorlijke ruimte gereserveerd hebben vanuit de Essent-middelen.

De heer **Van den Berg** (PVV): U hebt het tarief van de MRB wonderwel bevroren, maar daarbij wil de PVV aantekenen dat de automobilist er nog veel minder voor terugkrijgt. Uiteindelijk is hij dus veel harder en eenzijdig gepakt.

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Daar kan ik alleen maar kennis van nemen. Het punt van de onderuitputting bij de griffie en fracties vind ik lastig om hier inhoudelijk te beantwoorden. Het is echt iets aan de Staten. De heer Smeets vraagt of er ruimte is om bij de begroting te praten over 2016 en verder. Dat spreekt van vanzelf!

De heer **Koevoets** (VVD): Toen ik in mijn tweede termijn over het Museumkwartier sprak, zag ik de heer Van Merrienboer ineens opspringen. Gaat de heer Swinkels die vraag beantwoorden?

De heer **Van Merrienboer** (GS;PvdA): Ik vermoed van wel.

De heer **Koevoets** (VVD): Dan wacht ik dat even af.

De heer **Pauli** (GS;VVD): Voorzitter. Als portefeuillehouder wil ik toch even een korte reactie geven op het punt over veiligheid. Ik onderstreep uiteraard de woorden die door de heer Van Merrienboer zijn uitgesproken. Ik kan u vertellen dat in de nog beschikbare gelden de vervanging van de liftkokers, de vervanging van de liftcabines en het nieuwe systeem volledig zijn voorzien en aan de hoogste veiligheidseisen voldoen. Binnen ons onderhoudsbudget hebben wij aanvullende middelen en wij hebben zelfs nog een post voorzien. U zou ons dus complimenten kunnen geven voor het feit dat wij wel heel erg binnen het budget blijven. De eindafrekening komt nog. Wij houden ons aan alle vergunningen en onze eigen veiligheidscoördinator zit er echt bovenop.

Mevrouw Van der Kammen sprak over VisitBrabant. Ik kan haar vertellen dat alle gemeenten, alle dorpen in Brabant meedoen c.q. kunnen meedoen aan VisitBrabant en worden ook gepromoot. Je moet natuurlijk

vissen waar vis zit en grote steden als Eindhoven, Den Bosch en Breda zijn allemaal goed voor vier tot vijf miljoen bezoekers per jaar. Als je die bezoekers wilt verleiden om twee dagen naar Brabant te komen, richt je daarop je pijlen natuurlijk eerst.

Mevrouw Brunklaus sprak over duidelijke kaders voor hebben meegegeven bij de vaststelling van het economisch programma in de vorige Statenperiode. Dat is één. Zij komen bij de begroting nadrukkelijk aan de orde. Dat is twee. Ik kan de toezegging doen dat u in het voorjaar een uitvoeringsprogramma krijgt hoe wij de gelden gaan besteden, met indicatoren daaraan gekoppeld. Dat is drie.

Ten vierde kan ik de toezegging doen dat u eind 2016 een tussenevaluatie krijgt. Als u echt wilt dat heel duidelijk gesteld wordt hoe de doelen er over vier jaar uitzien, moet ik u toch echt vertellen dat de economie er helaas wat anders uitziet. In deze tijd veranderen zelfs veranderingen. Een vergezicht geven van hoe over vier jaar de economie in al haar facetten eruit moet zien, dat is zelfs voor deze portefeuillehouder niet mogelijk.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): De gedeputeerde doet veel wonderen in Brabant. Laten wij dat vooropstellen. Niet alle wonderen kunnen echter plaatsvinden, want ook wij kunnen niet in een glazen bol kijken.

Ik verwijs in dit verband naar cultuur. Daar wordt steeds gevraagd een maatschappelijke kosten-batenanalyse te geven, etc. etc. Ik snap dat het college niet kan zeggen dat het 100.000 arbeidsplaatsen oplevert, maar er kan wel een richting aangegeven worden? Dat is waar wij naar op zoek zijn.

De heer **Pauli** (GS;VVD): Ik doe nogmaals de oproep die ik de vorige keer bij begrotingsbehandeling heb gedaan en ook in de brief waarin ik heel veel vragen beantwoord heb: fractievoorzitters, stelt u mij in staat om u twee dagen mee te nemen door Brabant; u spreekt met alle spelers, u krijgt heel veel informatie, de economie in Brabant is volop in beweging en dat kun je helaas niet op een paar A-4'tjes verwoorden.

De heer **Van den Hout** (GS;SP): Er ligt nog een vraag van het CDA of de inschatting van de inverdieneffecten van de Omgevingsdiensten een verkeerde inschatting is geweest. Ik denk het wel, althans het tempo, het moment waarop de provincie en de diensten dachten dat zij drie jaar lang een efficiencykorting zouden kunnen uitkeren van 3% omdat de krachten van provincie en gemeenten nu gebundeld waren. Dat is te vroeg ingezet. Wij hadden hogere verwachtingen van de Omgevingsdiensten. Er is een nieuw bedrijf neergezet en dan duurt het even voordat men ingewerkt is en wij efficiencyvoordelen gaan boeken. Het blijft wat mij betreft wel in de begroting staan. Die drie keer 3% komen nog wel een keer terug. Ik heb u naar aanleiding van een vorig debat hierover ook gemeld dat wij werken aan een wijziging van onze kaders waarop wij de begroting van de diensten toetsen. Daarin staat namelijk nog dat wij drie keer 3% willen zien. Wij zien dat dit in dit jaar niet werkt en waarschijnlijk volgend jaar ook nog niet. De kaders zullen wij in die zin nog aanpassen.

Mevrouw **Spierings** (GS;D66): Voorzitter. Ik had nog een vraag over de meerwaarde van de nul op de meteraanpak. Die licht ik graag nog een keer toe. Aan de ene kant heb je aanbod vanuit de bouw voor nul op de meter. Dat zit op een relatief hoge prijs. Aan de andere kant heb je een vraag die niet goed tot zijn recht komt omdat die prijs nog zo hoog is. Dat maakt dat de bouw niet gaat investeren in oplossingen met een lagere prijs. Met de deal nul op de meter brengen wij vraag en aanbod bij elkaar waardoor er een gegarandeerde vraag is en de bouw dus gaat investeren in een aanbod dat op een slimmere innovatieve manier met een lagere prijs tot stand komt. Feitelijk helpen wij de markt op gang. Dat is wat wij doen.

Er was ook een vraag over de zeven opties voor het warmtenet. Die opties worden op dit moment verder uitgewerkt. Ik kan nog geen enkele uitspraak doen over de businesscase en over de vraag of de provincie daaraan zal bijdragen.

De heer **Van den Berg** (PVV): Ik heb helaas niet zoveel economie gestudeerd, maar zou de gedeputeerde het verhaal dat zij net hield over die nul op de meter een keer in een uitgebreide notitie willen uitleggen. Ik begrijp er namelijk helemaal niets van.

Mevrouw **Spierings** (GS;D66): Als ik mij niet vergis is er een vraag vanuit uw Staten om over energie met elkaar in gesprek te gaan. Ik stel voor dat wij dit daarbij betrekken.

Ik wil nog even ingaan op een punt dat de Partij voor de Dieren inbracht rondom indicatoren. Wij moeten inderdaad constateren dat het nog best een zoektocht is om met elkaar tot goede indicatoren te komen. Ik wil een kleine winstwaarschuwing geven met betrekking tot de begroting. Ik vrees dat u nog niet altijd tevreden zult zijn over de indicatoren, in ieder geval waar het de agrarische ontwikkeling betreft. Ik wil u daarbij wel graag een handreiking doen. Wij gaan de Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood actualiseren. Ik zou graag met alle Statenleden in gesprek gaan over de vraag hoe te komen tot indicatoren die de Staten voldoende informatie verschaffen en tegelijkertijd ook te meten wat wij als provincie in voldoende mate kunnen beïnvloeden. Dat is best een hele zoektocht. Dat geef ik eerlijk toe. Laten wij daarin samen optrekken.

De heer **Swinkels** (GS;SP): Voorzitter. De vraag over het Noord-Brabants Museum was mij inderdaad in eerste instantie ontgaan. Het gaat natuurlijk over de extra bijdrage die Den Bosch zou leveren naar aanleiding van de eerdere gedeelte ambities voor een fysiek grotere museumsituatie aldaar. Ik kan melden dat voor 2015 Den Bosch die bijdrage inderdaad geleverd heeft. Op 10 november spreekt de gemeenteraad van Den Bosch over de begroting 2016 en verder. Dan moet de gemeenteraad dit goedkeuren voordat wij zeker zijn van hoe dat in de toekomst gaat.

De **voorzitter**: Daarmee zijn wij aan het einde gekomen van de tweede termijn van de zijde van het college.

Mevrouw **Van der Kammen** (PVV): Er staat nog een vraag van ons open, voorzitter, waarop ik nog graag een antwoord krijg. Het gaat over het zelfbenoemde succes van de Rafaëldialogen.

Mevrouw **Spierings** (GS;D66): Voorzitter. Wij zien dat er in de transitie van onze agrarische sector een grote uitdaging voor ons ligt. Wij moeten naar een systeem dat wij in feite nog niet kennen. En daarin spelen de agrarische ondernemers zelf, de omgeving, de politiek, de gemeenten, de provincie en alles wat daar omheen zit van banken, agrarische adviseurs, voerleveranciers, slachterijen, de supermarkten, etc. een grote rol. Wij moeten met elkaar een weg uitstippelen. Dat kan niet als je niet met elkaar in gesprek gaat. Het heeft tijd en aandacht nodig. Wij hebben dat in het verleden gedaan met Rafaëldialogen. Wij zetten dit in de toekomst voort en over de vorm waarin dat zal gebeuren, komen wij nog met elkaar te spreken. Dat komt ook terug bij de begroting.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Kammen, u hebt nu antwoord gehad. Wij waren op weg naar de sluiting van de beraadslagingen. Ik wil het hierbij laten voor dit moment.

Ik kijk even of de heer Steenbakkers genoeg neemt met de toezegging en geen motie hoeft in te dienen.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Voorzitter. Een toezegging van twee gedeputeerden is zelfs voor mij meer dan voldoende.

De **voorzitter**: Wij kunnen nu overgaan tot stemming.

In stemming komt Statenvoorstel 62/15: Bestuursrapportage 2015-11-01

De heer **Koevoets** (VVD): Voor.

De heer **Steenbakkers** (CDA): Voor.

De heer **Heijmans** (SP): Voor.

Mevrouw **Van der Kammen** (PVV): Tegen.

Voorzitter. De PVV kan niet instemmen met deze Burap en begrotingswijziging. De PVV is wel akkoord met punt 3.b het opheffen van de reserve rechtspositie Statenleden.

De heer **Smeets** (D66): Voor.

De heer **Smeulders** (PvdA): Voor.

Mevrouw **Brunklaus** (GroenLinks): Tegen.

Voorzitter. Wij zijn tegen punt 1, maar voor punt 2 en punt 3.

De heer **Van Overveld** (50PLUS): Voorzitter.

De **voorzitter**: U moet eerst voor of tegen stemmen, mijnheer Van Overveld?

De heer **Van Overveld** (50PLUS): Wij zijn tegen punt 1 en voor de punten 2 en 3. Ik heb dat eigenlijk al aangekondigd toen ik zei dat wat ons betreft het eindoordeel zal worden gegeven als de jaarrekening voorligt. Ik weet namelijk niet waar ik nu mee instem. Er is geen externe controle geweest. Met wat stem ik dan in?

De heer **Heijmans** (SP): Voorzitter. Wij stemmen over de Burap. Mij is niet duidelijk of 50PLUS nu voor of tegen de Burap stemt.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Overveld, het is één besluit en daarbij hoort voor of tegen.

De heer **Van Overveld** (50PLUS): Tegen.

De heer **Van der Wel** (PvdD): Tegen.

De heer **Vreugdenhil** (CU/SGP): Voor.

De heer **Heijman** (Lokaal Brabant): Voor.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP, D66, de PvdA, de CU/SGP en Lokaal Brabant voor dit Statenvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Sluiting van de vergadering

De **voorzitter**: Ik dank eenieder voor zijn of haar inbreng. De eerstvolgende vergadering van PS wordt gehouden op 13 november. Dan behandelen wij de begroting 2016.

Ik verzoek iedereen zijn of haar pasje in de daarvoor bestemde box te doen. Graag nodig ik u uit voor een drankje en een worstenbroodje bij de bar op de eerste verdieping.

Dank u wel en prettig weekend.

De voorzitter sluit om 17.30 uur de vergadering.